

РОДОВО ИМЕННИЕ

НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК

Излиза всеки понеделник

БЪЛГАРСКА РОДИНА ПАРТИЯ

Родово имене - къща с дъбор с площ от 10 декара, частна собственост на семейството и рода. Върху него се изгражда самоподдържаща се екосистема (гора, езеро, зеленчукова и плодна градина, поляна), която включва домашните и горските животни по такъв начин, че срещу минимално вложени усилия от стопаните тя им осигурява чиста, прясна храна, жива вода и пълен с етери въздух. Носи им радост и здраве, запазва любовта в семействата и води до независимост от менящите се социални и политически системи за поколения напред. Възпитанието на децата в тази среда развива максимално заложените и дарованията им, за да израснат мислещи и способни на щастие човече. С всяка изминала година Родовото имене увеличава своята парична стойност, ставайки безценно за децата и внуците.

Година V, брой 51 (216) 14 - 20 декември 2009 г.

цена 0.55 лв.

ДА НАПРАВИМ БЪЛГАРИЯ РАЙСКА ГРАДИНА

ОТ РОДОПСКОТО КРАЕЗНАНИЕ КЪМ СВЕТА И КОРЕНЪТ ИМА СЪРЦЕ

Елена ХАЙТОВА

През септември честваха почти в цяла България 90-годишнината от неговото рождение, а през юни се навършиха 7 години от смъртта му, но и сега чуваме неговият глас:

"Ако не си останем българи, ще се превърнем в етнически боклук за наторяване на чужди народи, раси и породи, без свое име, без свой роден език и родина". И още след това, едно своеобразно вричане, една чиста изповед пред най-големия олтар

– родината: *"Дори главата ми да отсекаят и тя да продължи да се търкаля, устните ми няма да се уморят да повтарят: Да живее България!"*

Трудно ли е да познаем, че изреклият тези думи-заклинания е големият български патриот, писател и родолюбец, както го наричат още в родната му планина – "Женихът на Родоп", който въведе трагично-величавата тема за многострадната планина през парадния вход на българската литература – академик Николай Хайтов.

Всяка част на България си има своя възшебник-откривател, който безспорно е писател. Ако за Златна Добруджа тази роля се пада на миролюбива Йордан Йовков, за Шопските земи е обичливият Пелинко - Елин Пелин, Розовата долина се гордее със светлия и завладяващ хумор на Чудомир, то

планината Родоп се възправя като яка и могъща борика в творчеството на достойното си чедо – Николай Хайтов.

В нашата литература има не малко даровити писатели, ала най-ясно и призивно, най-съдбоносно и знаково се изправя именно той, родопчанинът, като едър бор в род-

ната си планина пред цяла България, за да покаже и докаже, че без родина и без чувството за опазване на родния език, ние ще изчезнем като нация. А опасност от такива набези съществува отдавна, най-много днес. И точно тогава, когато мнозина се питат как и по какъв начин да удържат крепостта родна, Николай Хайтов предлага **една проста истина, един много лесен начин**

за опазване на родното – обръщане с лице към него. Там, където се крие истината, където е родовият корен. Там, където сме родени. Ако ще и това да е най-затънтеното място, дори и най-изостанало от другите места. Точно затова Хайтов изрече и пристъпи към действие: *"Всяко село в България трябва да има своя история"*.

Продължава на стр. 4

Поздрав послучай рождения ден на акад. Атанас Панчев, издател на в. "Родово имене"

Не съм те никога избирал на земята.
Родих се просто в теб...
Аз те обичам не защото си богата,
а само за това, че си родина моя.

Да търси, който ще, във теб сполука бърза
и почести и власт със страст една и съща,
страданието мен по-силно с теб ме свързва
и нашата любов в една съдба превръща.

И българин съм не заради твоята слава
и твоите подвизи и твоята бранна сила,
а зарад туй, че съм безсилен да забравя
за ослепелите бойци на Самуила.

1965 г.

Из стих. "Към Родината",
Атанас Далчев

Строители на Ноосферата – сферата на Разума и Културата

Живеем в изключително време. Учените и духовните учители ни казват да променим начина си на живот, да спрем изчерпването на природните

ресурси и катастрофалното влияние върху климата на планетата. Всички трябва да се пробабят, от децата до бабите и дядовците им, и всички заедно

да направим усилие. Усилие – но накъде? През 1930 година един високо посветен творец - Николай Ръорих, поздравява новоучредената Българска асо-

циация "Ръорих" с думите: *"Благодаря за вашите искрени редове."*

Продължава на стр. 3

ВАЖНО

АБОНАМЕНТ 2010 година

Уважаеми читатели,

Започна абонаментната кампания за 2010 г. В каталозите на всички пощенски станции на страната в. "Родово имене" е под номер 618!

Запомнете го и настоявайте пред служителите на РП да ви абонират. Това е единственият начин вестникът да пристига директно във вашия дом. На всеки читател, абонирал се за цяла година, нашето издателство ще изпрати безплатно книга от поредицата "Звънтящите кедри". Книгата ще получите, като изпратите квитанцията за целогодишния абонамент по факса или електронната поща с точния ви адрес за обратна връзка. В условията на растяща финансово-икономическа криза ние разчитаме на вас вестникът да продължава да ви радва с интересни материали.

СРОКЪТ ЗА АБОНАМЕНТ е от 15 ОКТОМВРИ ДО 15 ДЕКЕМВРИ 2009 г., всеки работен ден, във всички пощи в страната. (виж точния адрес и на редакцията)

Благодарим ви предварително. Ще заслужим вашето доверие!

ИСТОРИЯТА НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, РАЗКАЗАНА ОТ АНАСТАСИЯ

ЕНЕРГИЯТА НА ЖИВОТА СРАЖЕНИЕ

В онези времена все още преобладавала културата на ведическия начин на живот в Русия. Още нямали ведруските градове. Но множество селища, богати с необикновена храна, радост и светли хора, живеещи в именния родови, съставяли Русия. В същите онези времена имало други страни, които с градове се кичели; все повече и повече при тях преобладавала властта на парите над човешките стремежи. Имало армии големи и с тяхна помощ властителите се опитвали да подчинят на себе си света. Пред тъмната сила се преклонили много страни.

Срещу Русия бил изпратен подбран римски легион. Пет хиляди воители се приближили към границата на първото селище. И изградиха близо до края му страшен лагер.

Военачалниците позовавали при себе си старейшините. Без да изпитват страх пред силата голяма, дошли старейшините. Военачалниците пояснили, че идват от страна от всички най-могъща и затова са длъжни всички селища да им плащат данък. Онзи, който не плати, ще бъде взет в робство.

Старците от малкото селище отговорили, че не биха искали да хранят недобрите със своята храна и с това грамадата от тъмни сили да подхранват.

Най-главният от военачалниците казал на

старшият от селището:

- Знаех за варварството и бита ви необичаен. Вашият ум дори съотношението на нашите сили не може да прецени. В цивилизованата ни империя с такъв ум няма да бъдете никога свободни. Или роби ще бъдете, или съвсем ще ви няма.

Старейшината на ведруското селище отговорил:

- Няма да го има онзи, който не е способен с Божествена храна да се нахрани. Виж.

И с тези думи старецът ведрус извадил от джоба си две прекрасни еднакви свежи ябълки. Огледал той военачалниците с блестящи доспехи, но погледът му се спрял на млад обикновен войник. Към него приближил, подал една от ябълките и му казал:

- Вземи, синко, нека този плод да се хареса на душата ти.

Взел римският редови воин плода и го захапал под погледите на редом стоящите. Блаженство осветило лика на младия воин за завист на останалите.

Старейшината с втора прекрасна ябълка в ръка към военачалника пак се обърнал, към него се приближил и произнесъл:

- Душата ми не се скъпи да поднесе прекрасен плод и на теб. Какво това ще значи, опитай се сам да разбереш.

Положил старецът ведрус втората ябълка в краката на военачалника.

- Как можеш, старче, да си така дързък пред пълководеца, заслужил в боевете? - възкликнал римски ординарец и бързо вдигнал ябълката и ахнал от удивление.

И всички с чинове отличени и тяхната прислуга замрели, докато гледали... Пред очите им в ръката на ординареца гниела прекрасната ябълка. Пред очите им внезапно появили се мушици изяждали гниещия плод. И продължавал старецът ведрус:

- Със злато да купи и със сила да вземе плодовете на Божествената благодат никой не може. Властител можеш да се наречеш, да си внушиш увереност, че страни покоряваш, но при това ще вкусваш гнилоч единствено.

- Това не е мистика, Владимир, разбери. Отгледаните с любов плодове могат да отдадат своята благодат само на онзи, който любов в тях е вселил, или на друг, комуто стопанинът им ги предава по своя воля. Така устроено е всичко във Вселената и като доказателство ти днешния ден внимателно погледни. Хората се хранят като обречени с отдавна не пресни плодове.

- Ами богатите? Онези, които управляват света?

- За тях храната е още по-голям проблем. Те се страхуват от отровни плодове или блюда изискани. И карат приближените си преди тях храната да опитват. Продуктите поставят под охрана и служби специални, но напразно... Много управници умирали са в мъки от храна негодна. Масло от кедър, което е най-целебно, обърни внимание, мнозина се опитват да изкарат. Но по целебност маслото им се различава, защото помислите на производителите са различни.

И старецът ведрус не бил мистик, той само казал това, което във Ведическа Русия знаел всеки малчуган.

Владимир МЕГРЕ,
„Енергията на живота“
Превод М. ДОНЧЕВА

СТРОИТЕЛИ НА НООСФЕРАТА – СФЕРАТА НА РАЗУМА И КУЛТУРАТА

**Продължава
от стр. 1**

Именно така ние трябва да постъпваме, служейки на Великата светлина. Целият свят се е разделил сега на разрушители и съзидатели. Но всеки, който разбира високото значение на културата, ще бъде, разбира се, сред строителите, сред напругащите енергията си, за да защитят света от злостните усилия на тъмнината. Огромно трябва да е невежеството и слепотата на ония, които не могат да различат Светлината от тъмнината.

Затова нашите репортажи в „Родово имение“, както и целият вестник, са посветени на строителите на културата и Ноосферата – сферата на разума и културата. Нека други пишат и ни заливат с материали за разрушителите, служещи на inferното - тъмнината.

**ВРЕМЕТО СЕ
УСКОРЯВА**

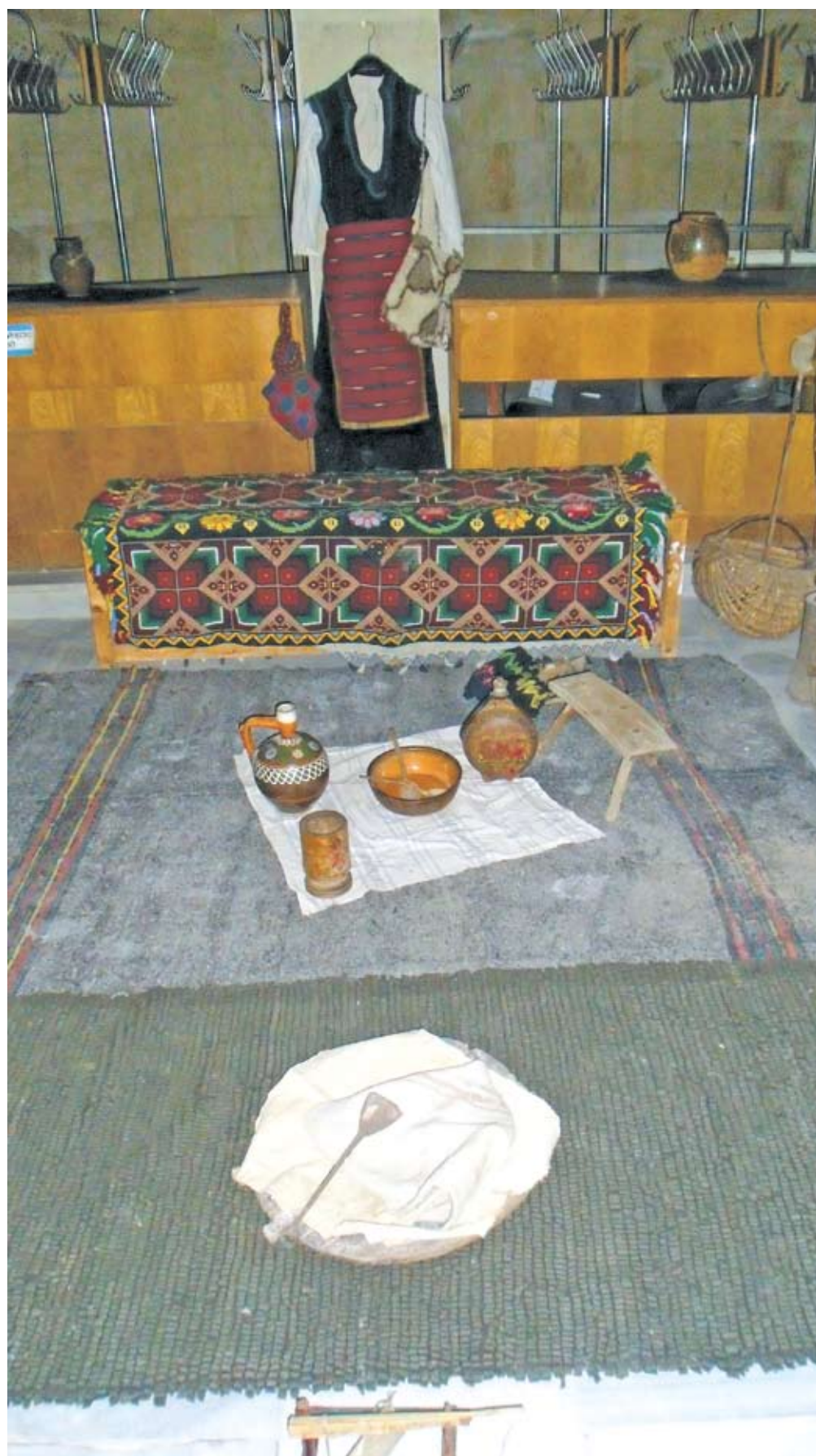
Ускоряването на събитията около нас

отдавна е неоспорим факт. Учените отчитат забавянето на въртенето на Земята с части на секундата, а психолозите говорят за ускоряване с порядъци всяка година. Този път истината съвсем не е по средата, а изглежда и тя се е ускорила, за да прозрем, че кралят – потребителското общество, е съвсем гол. Пред очите ни в нашия свят нахлува Новата цивилизация, които някои наричат Ерата на Водолея, Епохата на жената, а индийците – „сатия юга“ – светлата ера. Това става с невиджана борба между Светлината и тъмнината, но трябва да се опитваме да виждаме и да се радваме и на най-малките победи на новата култура и на нейните строители.

Оценка на ставащото ще дадат поколенията след нас, а докато мнозина под натиска на медиите търсеха марлени маски и грипоспасяващи илачи, част от редакцията на вестник „Родово имение“ в състав академик Атанас Панчев, поета Ефим Кушнер и някои членове на НГИК „Пе-

тър Димков“ – доц. Христо Карагюзов, Донка Драмска, Ани Янкова и Тодор Ялъмов, се впуснаха в надпревара с ускореното време.

Само за месец и половина ние обиколихме с културна мисия повече от седем града като Ловеч, Луковит, Момин проход и Кюстендил, за които писахме в предните броеве. Някой може да попита – за какво пътувате, защо се натоварвате вместо да си гледате личните интереси. И питат, но ние бихме им показали писмата на хората, зажадняли за култура и надежда; тъжните очи, които светват, когато чуят за делата на будителя Петър Димков; интереса, с който разглеждат нашите изложби и ентузиазма на самодейците, които изпълняват народни песни и хора. За тази взаимно споделена радост заслужава да се посещават малки и големи градове и да оправдаваме повишения интерес на хората към промените около нас, жаждата им за повече духовност на фона на материалните проблеми.

Ето един пореден малък репортаж за взаимодействието на строителите на новото време, каквито има в много градове и села на китната ни родина.

**ПРАЗНИКЪТ НА
ГРАД УГЪРЧИН**

Тази година град Угърчин, макар и с по-

намаляло население и с умерен оптимизъм, достойно отпразнува своята 40-годишнина. Това бе повод да посетим празника панаир и да уточним дата за следваща среща в прекрасното голямо читалище „Вълчо К. Русковски“. Построено през 1980-те години по културните програми на Людмила Живкова и с упорит

труд на гражданите под ръководството на тогавашния кмет Дако Румчев, читалището и днес възхищава както с огромния киносалон, така и с разгърнатата изложба, отразяваща родовите корени – дървото на поколенията живеещи там угърчинци.

**Продължава
на стр. 22**

ОТ РОДОПСКОТО КРАЕЗНАНИЕ КЪМ СВЕТА И КОРЕНЪТ ИМА СЪРЦЕ

Продължава
от стр. 1

Изреченото пожелание е в отговор на грандомански изявления, че след като големите градове в България имат истории, защо е нужно и малките населени места да претендират за такива писания, кому са нужни те?

В отговор на тези "високи" виждания писателят казва, че има малки и забутани селца и предимството им е точно в това, че те са и отдалечени, и забутани и са успели да укрият за бъдното или някоя важна истина, или неподозирано съкровище от свирепите нашественици. И задължение на пишещите краеведи и търсачи на миналото е точно това – да вдигнат завесата от потулената истина и да я покажат на всички. Тази истина може да е една искрица, една точица, едно пламъче, ала то ще освети забравеното и ще го изкара на повърхността за гордост на самото селище. А впоследствие и на България. Ролята на съвременните Паисиевци е да докажат, че няма селищни истории с чисто изолиран характер, тъй като всяко селце, всяка махаличка се превръщат в късове от околните по-големи селища и така се е обогатявала многоцветната мозайка на националната ни история.

Четейки стотици страници за такива селища, разпръснати не само из Родопите,

Николай Хайтов в прегръдка с родопчанче по време на обиколките му в Родопите

но и из България, Николай Хайтов написа около 30 предговора на познати и непознати българи, но самият той ясно осъзнал, че такива писания са нашето златно писмено съкровище.

"Като чета тези истини, подкрепени с факти, като пиша и аз селищни истории – признава писателят, – аз самият заставам зад една одрипявяла правда, която се оказва, че няма кой да защити".

Пишейки своите краеведчески, етнографски и исторически трудове – "Миналото на село Яврово", "Девин", "Смолян", "Асеновград" и други, които претърпяват по няколко издания, Николай Хайтов се придържа към своето верую: *"За историята трябва да се пише сърцато, а не скучно. Ако се пише само сухо и хронистично, то е все едно да гледаш в едно човешко тяло само скелета, без да усещаш как в него тече топлата и жива кръв, която го храни и го съживява".*

За да стигне до

тази своя истина, писателят минава по дълъг път. Написал своята краеведческа книга за "Миналото на Асеновград", той очаква рецензия от мастития учен етнолог, историк и писател – академик Михаил Арнаудов. Тя, рецензията, била отлична, но в нея редакторът си бил казал "тежката дума" и бил зачеркнал най-сочните пасажии със следното заключение: *"Етнографската наука няма нужда от масали!"*. Точно затова младият Хайтов пише: *"Утвърдило се е напоследък схващането, че сочното писане не бива да се използва при трудове, които имат изследователски характер, дори когато става дума за народопсихология, география, въпреки многото изящни образци на сочно написани научни книги, каквито са научните трудове на професор Стефан Младенов или историческите на Златарски."* Също както майсторът готвач знае как да овкуси и най-диетичната супа,

за да бъде тя консумирана с апетит, така и строгият пишещ, дори най-сериозният и придирчив фактописател, би трябвало да "овкуси" езика си, дето се вика, ей така за пиперек и за малко отдиш, защото в тези данни и факти тупти макар и невидимо сърцето на нашето славно минало. А има ли туптене на сърце, всяко написано нещо се приема с повече чувство и съпричастие. И не са прави тези, които са нарекли "масали" най-сочните пасажии на Н. Хайтов, тъй като народоописание не се изчерпва само с размерите на оралата и формата на глинени паници.

Но според Хайтов и действителността, не са пречка в описанието само някои схематични редактори, които се придържат към определени още по-схематични правила. Беда са и онези езиковеди, които критикуват сочните народни думички, обогатяващи нашия български език, без да го вкарват в тесните калъпи

на изсушената схема. Те го разшенват /развеселяват/, правят го по-галювен, като в него срещаме глаголт "галям" вместо обичам, или пък и най-студеният денни изглежда по-ведър, ако се затичаме да прескочим слога на точния език и се опрем в една "ледунчица"/ледена висулка/. А можем и да се насладим на една "шибучица" вместо на скучната тояга, която навява за строгост и на наказание.

"Езикът е нашата слава – гордее се Хайтов с нашия български език, – него сме наследили от дедите си и него трябва да опазим от излиняване и претърпяване с чуждици, за да го предадем чист и звучен на потомците си. Само тогава ще опазим и нашата, българска народност". За това говори и книгата му "Вълшебното огледало".

И този сочен народен език писателят черпи от своите източници от родното си село, когато пише неговата история – Историята на Яврово, Асеновградско. Той изказва благодарността си към 90-годишната сладкостумка баба Петра Джонева, която нарича "златоуста" баба. Тя му е разказвала за своето безценно имане – съкровище от народни песни, спомени и предания от едно отколешно, ала много ценно време. Трогнат е от силния дух на Йордана Джонева, която въпреки болестта си прави неимоверни усилия да се изправи,

за да бъде снимана, топли думи на признателност отправя и към своята майка – Катерина Хайтова, която му е разказвала редица предания за селските родове и за потурчванията. В майка си Николай Хайтов вижда жените от родното си село като истински носители на семейни предания.

Може би няма автор в нашата литература така майсторнавява за строгост и селищните истории и случки, също така, както пише и своите литературни книги. Случки и сюжети се преплитат в едно и пред очите ни се появяват свежите тонове на родопските чанове от село Яврово, които хем звънкат, като има гроздобер и други празници, хем отразяват и чувството на гордост, като зазвънят един след друг, един зад друг целите дизии.

"Ега ги люлеехме ония ми ти чанове – изрича Наско Тафков, ега буботнеха при Мбчур, то беше "шенлик", една чудесия, каквато друга нема по света...". Песента на чановите е песен на душата, на свободата, на непревзетата родопска гордост. Така горд е и Лютката – дългогодишен старец от село Яврово, който не заплакал, когато баща му починал, не заплакал и когато бабичката му се споминала, ала ронил сълзи на редове, когато заставал до дизията и с едно камиче само преминавал през звънциите, почуквал ги, а те пеели своята бълна

Паметникът – композиция: Николай Хайтов и Асан Мешов, издигнат от синовете на Н. Хайтов – Здравец и Александър Хайтови, в Смолян пред Родопския драматичен театър, чиито патрон е Николай Хайтов

и жална песен, а той ронел ли, ронел сълзи. Заради това, че усетил душицата на изкуството "свирня". На тази симфония от чанове.

Така в книгата "Съперници" Николай Хайтов включва и разказа си "Калинкните звънци", защото и в неговата душа кълтели чановите на Лютката, че и на още други такива, мераклийски залюляни чанове, за да изпеят най-хубавата симфония на природата.

От родния бит на автора наднича и една нищо и никаква овехтяла торба, дъхаша на "мулешки попръг" и сено, ала тя разкрива пред нас един Хайтов свят, едно отминало време на бедност, ала и на обич. Нали върху

тази торба на нивата са яли всички – и майка му Катина, и болнавият, ала много честен дядо Санди, негов баща, и самият Кольо, обул за пръв път дебели панталони със защитото на тях майчино едро копче. И макар и излиняла, и остаряла, тази позабравена вече вещь от остарелия домашен бит става чудесен разказ "Торбата", а по-късно и споменът за нея е разработен в една от първите драми на Хайтов - "Заклучена пролет".

Пишейки за своите планинородопчани, Николай Хайтов непрекъснато усъвършенстваше езика си, правеше го точен и мъдър, ала гъвкав и жив, образен и сочен. Хайтовски език.

За него казваха литературоведи, че ако подхвърли във въздуха хайтови слова и те паднат върху белия лист, така ще се подредят, че ще се получи хайтовото слово – ковко, ярко и ту галовно и меко като синевината над родната му планина, ту остро и жигосващо, когато трябваше да се бори с отцегугатели и отродени българи, замърсили както родната гора, така и родното ни слово с вносни "трици" и безумия.

Но за да стреляш срещу другите, трябва първо да стреляш в себе си – това бе едно от правилата, които писателят спазваше. И започваше да стреля в себе си. Но как? С пушка? Едва ли.

Известно е, че писателят няма друго оръжие освен своето слово, което той изпраща право в целта, и ако словото е огнено, може да направи такъв пожар, че да лумне не друго, а любовта човешка, пред която падат всички други оръжия, включително и силният и непобедим кози рог.

Писателят се заемаше да работи върху това свое най-силно оръжие, като режеше от него, доизкусуряваше и додонатаманяваше, докато се получи **езикът Хайтов - език-напитка**.

Пишейки за своите любими теми в книгите си, Николай Хайтов бе най-пристрастен към темата за родопските българи мохамедани. На тази тема той даваше предимство, защото полемизираше, го-

реше в спорове, настрояваше опоненти, но успяваше да докаже, че неправилно те се считат от някои учени, че са главните потушители на Априлското въстание в Батак. Няма личност, която толкова много да е дала на тези хора с трагична съдба, като самият Николай Хайтов. Заставал в решителни моменти от историята, за да защити тяхното право, съдействувал на някои да учат във висши училища в родината и в чужбина, канил мнозина в своя дом, за да утешат страдащите им души. Известна е изповедта на баща ми, в която той казва, че един от тези хора – Асан Мешов от село Лъкавица, над град Лъки, му е повече от баща. Това личи и в паметника пред Родопския драматичен театър в Смолян, където Хайтов е изобразен в прегръдка с този свой приятел и прототип от разказа му "Сватба", застанали и двамата в най-здравата приятелска прегръдка, а може би и бащинска, като един апотеоз на съжителството на две религии. Тази прегръдка трябва да влезне в учебник по толеран-

тност на религиите, написан от родопчанина Хайтов, от човеколюбеца и бореца. Вечният гладиатор, за когото написах книга с това заглавие - "Гладиаторът Хайтов".

Днес неговото име върви безспир по света. 22 езика в 32 държави разказват за един чудат език в България. За него Ману Вахеманс от Белгия дава оценка на преведените там "Диви разкази": "Неотдавна преведената книга на българина Николай Хайтов "Диви разкази" доказва, че пренебрегването на литературата на един малък народ е несправедливо. Разказите, които преводачът Раймонд

Детре е подбрал, са прекрасно четиво: увличащи, вълнуващи, екзотични. Езикът на който са написани тези разкази, е взрив". А в Швеция Чел Абрахамсон дава следната оценка за тези разкази: "Хайтов е писател, който може да се мери само с голямата европейска мярка. Той е национален писател, който списва българина, но това е повод да опише всички нас, той списва българското село само за да можем ние да опознаем собствения си град". А след това може да се каже само една-единствена истина: "Хайтов надви на всичко, защото се държеше здраво за

Елка и Здравец Хайтови - 2006 г., на премиера на "Ламега" в Родопския драматичен театър "Н. Хайтов"

Откриване на паметника на Родопския драматичен театър в Смолян с участието на кметицата Дора Янкова, Елена Хайтова, Здравец и Александър Хайтови и други официални лица. Мъжът в белите дрехи е бизнесменът Петър Манджурков, спонсорирал изработката на паметника, 2007 г.

своя корен и защото откри, че колкото и дълбок да е той, съществува и в него нещо голямо и огромно, живо, обичащо човешко сърце".

ДОКЛАД ОТ XIV
ИСТОРИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ
„БЪЛГАРИЯ
В СВЕТОВНАТА ИСТОРИЯ
И ЦИВИЛИЗАЦИИ - ДУХ
И КУЛТУРА“,
ГР. ВАРНА, 2009

Сайт на Българска
родна партия
www.bg-rodna.org

Проектант
на главата
на вестника и
герба на БРП
художник
Христо Танев

Всенародно екологично движение (ВЕД) "Родово именование"

Издател: академик АТАНАС ПАНЧЕВ - член на Руската родова академия (РА)

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Мария Стаева
ЗАМ. ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Ася Кръстева
РЕДАКЦИОНЕН КОЛЕКТИВ:
Рени Радева
Антоанета Андонова
Николай Кафтанджиев

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1172 София
ж. к. Дианабад
ул. Никола Габровски N1
Хотел Диана 1, ет. 6, ап. 62
тел.: 02 962 16 85,
02 962 16 86, 02 962 16 87
e-mail: rodimanie@abv.bg
www.rodovo-imenie.org

Издателска къща
"Новата цивилизация" ЕООД - София
Уникредит Булбанк
IBAN: BG04UNCR96601031647309
BIC KOD: UNCRBG5F

ОТДЕЛ РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
И АБОНАМЕНТ: 0888 693 359
Атанас РАЛЧЕВ ПАНЧЕВ
(за пощенски услуги)

ISSN 1312-7063

Уведомяваме читателите, че за непоръчани статии хонорари не се изплащат.

И в епохата на днешната дива жестокост вярата в доброто ще продължава да захранва човечността

През декември се навършват 100 години от рождението на Никола Вапцаров, единственият българин – носител на Световната награда за мир. Човекът, който влезе в открит двубой с грохналия, озлобен, абсурден и антихуманен свят и който осветли с цената на живота си значимостта на идеите, за които живя. Човекът, който в тази своя епична борба остана съизмерим само с делото и поезията на Ботев.

Точно в годината и в месеца на тази светла дата кърджалийското книжовно средище, носещо гордо името на забележителния ни

днешната действителност.

Може би и като един вид продължение на неговата вяра в бъдещето...

- Наистина най-важното, което е искал да ни каже, се съдържа в смисъла на думата "вяра", макар че основният код от едноименното му стихотворение още не е разгадан от нашето съвремие. За някои вярата е религия, за други - морал, за трети - проста житейска мъдрост. Изобщо - константата на живота, нашият духовен отпечатък. Макар че никой не знае какво е точно: чувство ли е, състояние ли е. Не знам дали някога ще разберем

какво означава това чувство, което изстрелва чак в Космоса. Заради което "човекът би влязъл във взривна ракета, самичък би търсил в простора далечна планета".

В излязлата наскоро балканска поетична антология Вапцаров е записан като македонски поет. В сайта на Британската библиотека /BL.uk/ - също. Това поправимо ли е?

- Въпросната антология излезе през месец март тази година с благословията на Външното ни министерство и поспециално с подписа на Соломон Паси. Това, което успяхме да направим на среща в Европейския съюз в Брюксел, е поне да извадим името на Вапцаров от интернетa на Бритиш Лайбрари. Ето защо моето любимо стихотворение е "Епоха". Епоха е все още на дива жестокост...

Честванията на 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров са под егидата на ЮНЕСКО. Това усеца ли се по света?

- Наистина тази

ЕПОХА

Никола ВАПЦАРОВ

Машини,
стомани,
машини
и масло, и пара,
и смрад.

В небето – бетонни комини,
в бордеите – призрачен глад.

Във Мексико златното зърно
изгарят във парни котли.
А роби, с напукани бърни,
събират го нощи и дни.

Гърмят елеватори.
Бодро
мотора
удари
юмрук
на времето
в старата
морда.

Разкъса „магичния кръг“
човека и днеска лети
от волната птица
по-бързо.

Но все пак живота гнети.
Живота без милост ни вързва
крилата със яки въжа,
задушава с отровната плесен
на своята стара ръжда.
И жадния устрем потиска
стоманена каска-небе.
А доле размирно се плиска
човешкото тъмно море.
Напразни лозунги за братството –
живота изправя стена.
Живота – изпечен развратник –
цинично отвърща: – Война! –
Война!

А безброя от гладни?
Война!

А безцелната смърт?
А нашата бликаща младост,
която раздруска светът?

Епоха на дива жестокост,
препускаща лудо напред.
Кипяща, стоманна епоха
пред прага на новия свет.

Мая Вапцарова е родена на 7 юли 1944 г. в Банско. Завършила е кинорежисура в класа на Мак Карой и Сабо Ищван в Будапеща. Носител е на орден "Св. Св. Кирил и Методий" I степен. Авторка е

на няколко книги и на повече от 100 документални и игрални филми, някои от които са посветени на имениния ни поет. Член е на Съвета за електронни медии. Дебютът ѝ в киното е посрещнат с много голям интерес на международния екран и печели "Златен дукат" на кинофестивала в Манхайм. Нещо, което по-нататък не се е случило с нито един български филм. През декември ще покаже и най-новия си документално-художествен филм "Ти помниш ли", в който ролята на Вапцаров играе Георги Златарев.

Какъв щрих добавя към биографията на Вапцаров книгата ви "Дневник за дневника"?

- Книгата е вид диалог с ученическият дневник на Вапцаров, но поглеждане в една друга плоскост към обвързване на чисто земното, социалното му битие с това на националните му възгледи. Опитвам се да го представя такъв, какъвто е, но от гледна точка на нашето съвремие и на всичко преживяно по време на прехода. Затова смятам, че книгата се превърна в един своеобразен мост между времето, в което той живя и твори, и

година е обявена за година на Вапцаров от ЮНЕСКО и независимо, че българка стана неин председател, това почти не се усеща. Но под егидата на ЮНЕСКО или не, в нашата страна ще се провеждат празнични срещи в цялата страна под патронажа на президента Георги Първанов. Радвам се, че те започват от Южна България, че запалихме светлините на Вапцаровата поезия първо в Димитровград на 19 ноември и после при вас - в Кърджали, на 20 ноември.

Разстрелите на поета продължават, гробът му бе поруган...

- Това не е случайно. Случва се сякаш за да ни напомни, че не е важно как си умрял, къде си погребан, дали си убит с един изстрел или с два, дали си паднал на лявата или на дясната страна. Важно е вместо гроб да имаш паметник, да си погребан в душите на хората. Не случайно това се отнася и за Исус, и за Левски.

Какво стана с осемте неизвестни и непубликувани стихотворения на Вапцаров?

- Те бяха намерени миналата година. Бивш възпитаник на Военно-морското училище ги е съхранявал в дома си от години. Той е бил в затвора заедно с чичо ми. В момента е на около 95 години. Сигурна съм, че са писани от Вапцаров в затвора преди разстрела през юли 1942 г., но искам да се погледнат от изследователи на творчеството му и тогава да се мисли каква ще бъде съдбата им. Вероятно ще бъдат отпечатани, след като почеркът бъде разчетен напълно. Сред тях има много сериозни стихотворения за България.

Вероятно все така верни на неговия национален идеал и на неговото кредо: "Честно ще умра като работник в боя ни за хляб и свобода."

- Точно върху това акцентува и филмът ми за Вапцаров "Ти помниш ли?". И макар да се базира на едни по-нови трактовки на всичко онова, което е написал, той се занимава с един основен въпрос – този за "хляба" на свободата. За този хляб на духа, който се захранва с вярата в доброто, без който човекът не би преживял.

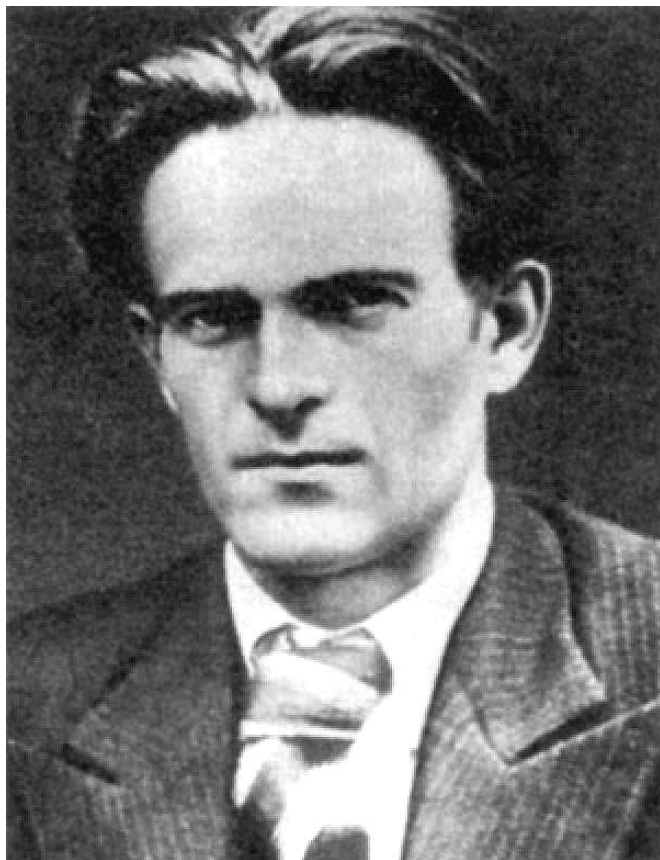
Интервюто взе **Лиана ФЕРОЛИ**

**Никола
ВАПЦАРОВ**

“Полека лека детинският песимизъм се вдигна като тъмна нощ от моята душа.

Аз почнах да имам вяра в моето бъдеще. И тази сграда, която до скоро считах за Шилъонски затвор, сега за мене е приют, където може да намери подслон всеки добър българин”.

“От онзи детински ентузиазъм, който носеше всеки един от нас, не е останала нито следа. Всичко е рухнало. Ние си отиваме и една голяма част ще мине под безрадостния пряпорец на безработните, останалите ще си наложат компромиси, които ще имат

**“Да открием
душите си”**

съдбоносно значение за целия ни живот, но не може да се избира – те ще бъдат компромиси за хляб... Събираме се да кажем нещо, не да укоряваме, а да поправяме, не да създаваме злоби, а да изкореним техните поводи, не да пием, а да открием душите си...”

“Та можехте ли да бъдете като вас, когато сме рожби на съвсем друга епоха, на съвсем друг нравствен мироглед. Та можете ли да сравните съвременната болезнена чувствителност с вашата?”

Вие работехте пред нещо определено. Ние пред нищо”.

“Аз искам да ги оправдая тогава, когато

бяха обвинени, защото наистина не бяхме само ние виновни. Искам да разбия предредженията, искам да докажа, че с формули не се управлява една душа; искам да ви разясня защо ние сме толкова далече от вас и защо ще бъдат още по-далече тези, които ще дойдат подире ни. Аз искам да разясня именно на вас, наши бивши началници, за да не сте учудени, за да не ни сочите вашият пример на миналото, защото оттам произлизат всичките противоречия, оттам е и онзи конфликт, който днес е по-осезателен от всеки друг път”.

“Сетен ден. Морето дреме, спи в зноен сън. Далече не иде, съвсем далече,

лениво се движат бели платна. А там далече потопени в морето, сякаш плават сребърни облаци. И питам се защо съществува такъв контраст? Защо душата не е едно, което да настройвам, тъй както желая.

Да! Аз зная, че в нея вилнеят милиони мечти, хиляди младежки пориви. Но нима в морето няма милиарди капки и виж как то е тихо, сякаш между тях има съгласие. Да. Нима и аз не го желая от все сърце...”

(Откъси от ученическия дневник на Никола Вапцаров, публикувани за пръв път в книгата на Мая Вапцарова “Дневник за дневника”.)

Учителят и неговата топография**Проблемът за злото
е проблем за борбата****Лиана ФЕРОЛИ**

Много сбъркани и фалшиви топографски данни има по света. Но те не могат да се съотнесат към битието на учителя. Защото откъдето и да е минал той, е оставил нещо истинско от себе си, заради което отново се връща при спомена, а така и при младостта си. Затова топосът и етосът се сливат в едно.

Така се случи и с писателя Стоян Йорданов, който е учителствал преди 40 години в Кърджали и затова се върна отново тук, за да чества своя 80-годишен юбилей. Върна се не като неканен, а като дългоочакван гост. С много поздравителни адреси и много цветя го посрещнаха неговите пораснали вече ученици, които имат и свои ученици. И които са пренесли заветите на своя учител, между които и най-важния – този за правдата, за истината. В името на която Стоян Йорданов отдаде силите си и все още продължава да го прави, отбелязва в словото си, посветено на юбилея, литературният критик Атанас Свиленов. Защото е разбрал, че проблемът със злото идва от това, че хората не правят нищо, за да го изкоренят. Че проблемът за злото е проблем за борбата.

А учителят писател Стоян Йорданов е свършил доста работа в тази посока с оръжието на словото.

И това е било забелязано не само от неговите приятели, ученици и чи-

татели, но и от доста учители. Един от тях е днешният областен управител на Кърджали Иванка Таушанова. Ето как оценява тя неговото дело в поздравителния си адрес към юбилея Стоян Йорданов:

„Хората на словото остават неразбрани за съвременниците си. Но думите имат дарбата да оцеляват и в най-трудните времена – такива, каквито са съпътствали вашата житей-

ска и професионална биография. Затова по случай 80-годишния ви юбилей искам да ви поздравя най-сърдечно за твърдостта и куража, с които сте отстоявали моралните си принципи, за волята да се изправите срещу една пропагандна машина, подложила на издевателства голяма част от българската интелигенция и опитала да пренапише историята по своята матрица. Вашата съдба е тясно свързана с Кърджали и неговото израстване. Нека и напред градът ни присъства като вдъхновение в спомените и в творбите ви. Желая ви много здраве, творческо дълголетие и красиви човешки мечти! Честит юбилей!”

Към тези пожелания се присъединява и пишещият тези редове, и вестникът.

СЕДЕМДЕСЕТТЕ СЕДМИЦИ НА ПРОРОК ДАНИИЛ

(продължение от предния брой)

ТАНЬО ТАНЕВ

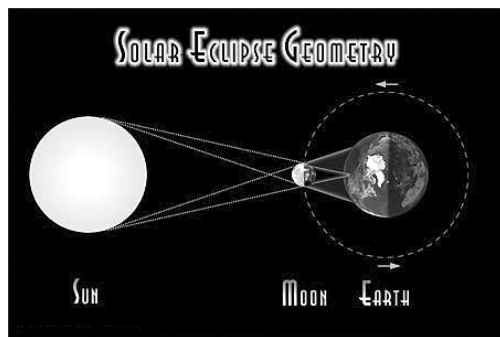
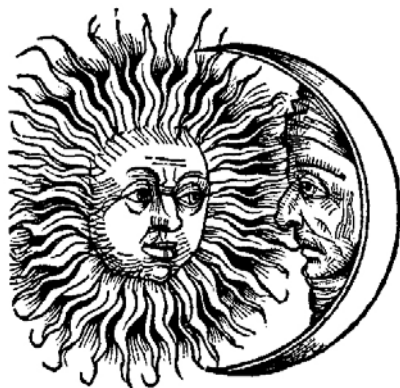
В три от четирите евангелия се разказва за мрак и тъма, заляли "света" при разпятието на Иисус Христос. "А на шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час" /Марко 15:33/. "А на шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час." /Матей 27:45/. "Беше около шестия час, и настана мрак по цялата земя до деветия час; и потъмня слънцето, и храмовата завеса се раздра през средата" /Лука 23:44-45/

В евангелието на Йоан не се споменава за такова природно явление, но да не забравяме, че то е писано доста по-късно.

В продължение на много векове, това в буквалния смисъл на думата "тъмно място" от Новия завет се обяснява като слънчево затъмнение. Слънчево затъмнение, обаче, по време на пълнолуние, когато е еврейската Пасха, не би могло да има, тъй като се знае, че в такъв момент Слънцето и Луната са разположени спрямо Земята в диаметрално противоположни точки на небесната сфера. Следователно за слънчево затъмнение и дума не може да става! Действително на 24 ноември 29 година от н.е. е имало слънчево затъмнение, но това е била годината, в която започва месианската дейност на Иисус от Назарет. Това е "петнайстата година на Тиберия Кесаря", а се знае, че Иисус Христос е проповядвал три години и на четвъртата година в деня пред Пасхата е разпънат. В такъв случай разпятието на Христос не е било в 29 г.н.е. А по време на Пасха, както е известно, слънчево затъмнение не може да има.

Слънчево не може, но лунно затъмнение по време на Пасха, ако Луната е в равнината на еклиптиката, може да има! При такова пълно лунно затъмнение Луната е на цвят от тъмнокафява до кървавочервена! А този факт, според всеобщото убеждение на древните, винаги е съпровождал смъртта на велики царе, пророци или управници. Свидетелство за това намираме в клинописни текстове на асирийци, вавилонци, древни египтяни, гърци, римляни, юдеи... Лунното затъмнение е било винаги знамение, от което хората са се страхували в древността най-много и което се е смятало за предвестник на злощастия. Нека не забравяме, че Луната, а не Слънцето, е първото божество за древните. В обожествения образ на Христос също се виждат някои черти от лунните религии - например възкресението в третия ден е аналог на появата на "изчезналата" млада Луна на третия ден в лъчите на Слънцето. И тук може да се постави следният естествен въпрос: А не е ли точно съвпадението между разпятието и лунното затъмнение онази причина, която е накарала древните юдеи да повярват в божествената същност на Христос?

Едно знамение, особено в онези времена, наистина би могло да накара хората да приемат онова, което отдавна очакват. Едно пълно лунно /еклиплично-б.а./ затъмнение, като знамение, би могло да обясни факта, че първоначално местното население яростно се

съпротивлява на учението и делото на Христос, а след смъртта му, сред това население спонтанно възниква силно религиозно движение и мнозина стават негови последователи.

А имало ли е през този период лунно затъмнение? Да, лунно затъмнение и то пълно, еклиптично лунно затъмнение наистина е имало!

Това се е случило на 3 април 33 г.н.е. За Йерусалим лунното затъмнение е започнало в ПЕТЪК, 3 април, 33 г. в 15 часа и 44 минути и е завършило в събота в 18 часа и 37 минути. По еврейския календар денонощието за събота започва в петък вечерта от 18 часа, а това е денят на Пасхата, която, както беше казано, е започнала вечерта в петък, 18 часа на 3 април на 33 г.н.е./! Над Йерусалим Луната се е появила в 18 часа и 3 минути, т.е. точно, когато настъпва Великата пасхална събота! Пръв обръща внимание на този факт знаменитият италиански астроном Джовани Батиста Ричиоли /1598-1671 г./ - един от първите создатели на картата на Луната.

Денонощието, както казахме, по еврейския календар започва в 18 часа на предния ден, а денят, т.е. светлият период започва в 6 часа сутринта за съответния ден. А в евангелието е казано: "Беше третият час и го разпнаха" /Марко 15:25/, т.е. Иисус Христос е разпнат в петък, 3 април, 33 г.н.е. в 9 часа сутринта. Шест часа след разпятието, около 15 часа, след обяд в същия ден започва затъмнението, за което е писано и в трите евангелия по един и същ начин: - "от шестия до деветия час". Само Лука добавя "и слънцето потъмня и храмовата завеса се раздра през средата" /Лука 23:44-45/

Добавените думи към написаното и в трите евангелия за затъмнението на евангелист Лука, имат друго, езотерично и смислово значение, а именно, че със смъртта на Христос завършва слънчевия благодатен божествен период за изява на материята, когато аналогите от другите по-висши генезисни сфери все още могат да се изявят в материалния свят тук на Земята. Раздирането на храмовата завеса символизира изявата на тайната на възкресението и началото на времето, през което земният човек ще започне завръщането си отново към своя небесен Отец.

Тези добавени от евангелист Лука думи често пъти неправилно се тълкуват като слънчево затъмнение от различни писатели и теософи, занимаващи се с този въпрос.

А описаното в светото писание затъмнение е продължило до "около деветия час" от деня след разпятието на Христос, което е станало в 9 часа сутринта, т.е. до около 18 часа, в петък, 3-ти април, 33 г. н.е.! Тогава, според евангелието, Христос е извикал с висок глас: "Или! Или! Лама савахтани" и малко след това предава Богу дух. /Мат.27:45-50/. Това са описаните в Светото писание факти.

А сега, нека се опитаме да обобщим казаното до тук.

Описаното от евангелистите затъмнение, ако е слънчево, не би могло да се случи по време на Пасха, а точно тогава е разпънат Христос.

Възможно е в петък срещу събота по време на Пасха да има пълно лунно /еклиплично-б.а./ затъмнение, при което Луната по време на затъмнението е тъмнокафява или кървавочервена.

Съвпадат годината, денят, часовете и града, описани в евангелските текстове с доказателствата на ТОЧНАТА АСТРОНОМИЯ: - "От шестия до деветия час" - пишат евангелистите - затъмнението наистина е продължило три часа - започнало е в 15 ч. 44 минути - "шестия час" и е завършило наистина след 18 часа - "деветия час", когато вече е започнала Съботата, денонощието на еврейската Пасха. Според фактите: Иисус Христос е разпнат на кръста в 9 часа, в петък, 3 април, 33 г.н.е. и е предал Богу дух около 18 часа в същия ден, когато започва денонощието на еврейския празник Пасха, която е в събота, 4 април 33 г.н.е. по нашето григорианско летоброене и която година е 3793 г. от сътворението на света по еврейския календар!

(следва продължение)

Никола Пушкарров

Ангел Каралийчев

Добри Христов

НОВ БЪЛГАРСКИ КАЛЕНДАР

Христо Татарчев

Станислав Доспевски

14 ДЕКЕМВРИ

Мцици Туре, Левкий, Филимон, Ариан и Калиник

1874 – роден в Пирдоп Никола Пушкарров, родоначалник на българското почвознание, македонски воевода по време на Илинденско-Преображенското въстание.

1875 – роден във Варна Добри Христов, композитор, починал на 23 януари 1941 г.

1955 – България става член на Организацията на обединените нации (ООН).

1972 – умира писателят Ангел Каралийчев, роден в Стражица, Горнооряховско на 21 август 1902 г.

1989 – митинг пред Народното събрание за отменянето на чл.1 от комунистическата конституция.

15 ДЕКЕМВРИ

Свицмчк Елевтерий. Преп. Павел Латрийски

1823 – роден в Самоков художникът Станислав Доспевски, починал на 4 януари 1878 г.

1880 – роден във Видин проф. Стефан Младенов, езиковед, лингвист, починал на 1 май 1963 г.

1885 – роден в София Иван Буреш, зоолог.

1886 – роден в Кукуш Александър Станишев, хирург, основател на хирургическата клиника в София. Екзекутиран на 1 февруари 1945 г. съгласно присъдата на т.нар. народен съд.

1935 – умира проф. Васил Златарски, историк, роден в Търново на 27 ноември 1866 г.

16 ДЕКЕМВРИ

Прор. Агей. Мчк Марин

1869 – в Ресен се ражда д-р Христо Татарчев, пръв председател на Централния македонски революционен комитет, образуван заедно с Дамян Груев и Петър Попарсов през 1894 г. в Солун. През юли 1901 г. е арестуван заедно с останалите членове на ЦК и заточен в Подрумкале, Мала Азия. След амнистията през август 1902 г. заминава за България. Известно време е член на Задграничното представителство на Вътрешната македонско-одринска организация. По професия лекар, завършва медицина в Берлин, през деветдесетте години учител-лекар в двете български гимназии в Солун. Няколко десетилетия живее като лекар в Италия, в Торино, където е и погребан. Остава ценни спомени, от които се вижда, че при образуване на революционната организация за ръководство служи уставът на организацията на Левски, чието освободително дело се продължава в останалите под турска власт български земи.

1909 – учителският съвет на Трета софийска мъжка гимназия решава да носи на вечни времена името „Трета софийска мъжка гимназия „Вилиям Гладстон“ в чест на английския държавник, който след Априлското въстание в 1876 г. защитава тъй блестящо правата на българския народ.

1910 – умира ген. Иван Цончев, подпредседател на Върховния македоно-одрински комитет, роден в Дряново на 10 септември 1858 г.

1916 – роден в Шумен поетът Иван Пейчев, починал на 9 юли 1976 г.

1920 – България е приета за член на Обществото на народите (ОН).

17 ДЕКЕМВРИ

Прор. Даниил и Св. 3 отроци Анания, Азария и Мисаил

1949 – в София е екзекутиран Трайчо Костов, един от най-видните комунистически партийни ръководители. В том втори на История на България, 1955 г., се изтъква, че Трайчо Костов възглавява вражеска агентура в партията и управлението, развива доказана пакостна националистическа и антисъветска дейност, става „знаме на всички реакционни реставраторски елементи в страната“. В същата история, но вече в издание от 1964 г., се пише, че Юнският пленум от 1949 г. отправя „прибързани и необосновани обвинения срещу секретаря на ЦК Трайчо Костов и неправилно го изключи от партията“. След Априлския пленум 1956 г. реабилитиран посмъртно, а през 1963 обявен за герой на социалистическия труд! Чудото е, че във всички тия деяния партията е права!

18 ДЕКЕМВРИ

Св. Модест, патриарх Йерусалимски. Мчк Севастиян и дружината му

1860 – в Цариград се подписва акт за присъединяване на българския народ към Римокатолическата църква. В това време в Цариград вече съществува непризнаваща патриарха българска църква начело с Иларион Макариополски. Поддръжниците на идеята за уния разсъждават по следния начин: „Ние приемаме духовното главенство на Папата, без в нещо да изменяме на Православието; срещу това ще имаме своя българска йерар-

хия, начело на автономна българска църква; и понеже едновременно с това в турската държава се признава официално и народността, то с унията се постигат две цели: автономна българска църква и официално признаване на българския народ от страна на турското правителство“. Най-виден застъпник на това становище е Драган Цанков. Мнозинството тогавашни български църковни дейци застъпват противното мнение: българският народ на всяка цена да предотврати едно разцепление в своите редове на църковна основа и да съсредоточи всичките си усилия към постигане на една независима Православна църква. Надделява второто мнение.

1909 – умира Янко Забунов, един от основателите на БЗНС, роден в Плевен на 12 юни 1868 г.

19 ДЕКЕМВРИ

Мчк Бонифаций

1901 – роден в Разград композиторът и музикален педагог Димитър Ненов, починал на 30 август 1953 г.

1936 – излиза последният, осемдесет и девети брой на Обзор, седмичник за политика, литература и обществен живот, под редакцията на Никола Коларов. Вестникът разглежда приноса на македонски българи за историческото и културното развитие на българския народ на общобългарска единителна основа. Между сътрудниците са Антон Страшимиров, Христо Силянов, Иван Снегаров, Емануил Попдимитров, Теодор Траянов, Славчо Красински, Димитър Пантелеев, Христо Огнянов, Фани Попова-Мутафова, Константин Константинов, Димитър Талев и др.

20 ДЕКЕМВРИ

Свицмчк Игнатий Богоносец (Игнажден)

1868 – роден във Варна Димитър Страшимиров, историк и обществен деец, починал на 2 март 1939 г.

1894 – Народното събрание гласува Закон за „проектиране и построяване на железопътна мрежа в България“. Първият опит в тази област пропада поради намесата на Русия, която иска да се построи първо линията София-Русе за свързване с руските железници, а не линията Белово-Цариброд, за връзка със Западна Европа. Законът от 1894 г. дава добри резултати. През 1939 г. железопътните линии достигат 4426 километра. През 1961 г. те са вече 5705 километра.

1968 – от тази дата насам Българската православна църква се води по тъй наречения поправен Юлиански календар, с което всъщност се въвежда общоприетият Григориански календар, без да се променят датите на неподвижните празници. Ето защо на 25 декември 1968 г. православните българи за пръв път след 1916 г. празнуват Рождество Христово, всеки 1 януари е Васильовден, 6 януари – Богоявление, 25 март – Благовещение, и т.н.

НАЧАЛОТО

В началото бяха българите.

Те създадоха своя държава на Балканите през 681 г. Тя бе призната от Византия и назована още в първия писмен документ с името България. Остатъците от насилствено елиминирани и романизираны тракийски племена станаха български граждани. Същото се случи и с прочутите седем славянски племена. Те също се нарекоха българи. И никой не въстана срещу това.

Българите бяха Тангристи. Но те оставиха всеки етнос да почита своите богове в тяхната държава. Те носеха древни имена от ирански и централноазиатски произход. Но оставиха траките и славяните да запазят своите. Езикът на българите беше рядък, уникален. Но те не го наложиха, а дори официализираха славянските говори, та всяка дума на български да има и славянска посестрима. Българите изградиха 3200 километра валове още в първите 30 години от съществуването на новата им държава. Построиха десетки крепости, напоителни канали, градове и светилища от камък, издялаха в скалите най-голямото в Европа изображение, което нарекоха Мадар. И поселиха в крепостите и градовете си своите граждани от тракийски и славянски произход така, че да се чувстват равни във всичко, така както всички са равни пред Тангра.

Българите бяха цивилизаторите на Балканите.

Принудителните им преселения и участията им в няколко военни конфедерации не успяват да прекъснат земеделските, скотовъдните и строителните традиции, донесени от прародината. Ако повдигнем пелената на времето, от документите и находките изплуват цели седем държави – Дунавска, Керамисийска, Волжко-Камска, Панонска, Стара Велика, Кавказка и Централноазиатска България. Поне още дузина възможни техни временни обиталища могат да се открият у древните автори. Оказва се, че българите, създали своя държава на Балканите, не били малка номадска група, а мощен обединен народ. Открива се, че те облагородяват своите поселения. Белезите на тяхната цивилизация са: иригация, мелиорация, хигиена, уседналост и земеделие, стационарно скотовъдство, строителство на градове и укрепления.

Оцеляването на българите идва от организацията и дисциплината при принудителните преселения и гъвкавостта към промените на средата. Българите можели да живеят и уседнало, и в лагери, и като номади; да бъдат и скотовъдци, и земеделци, и ловци, и риболовци, и равнинници, речни и крайморски жители, и планинци (многократно подчертавано от индийски, византийски и арабски източници) – каквито били в своята бащина земя.

Тяхната стратегия в многобройните им битки за оцеляване е бил принципът на обединените усилия. Той и до днес е запазен върху герба на Република България: "Съединението прави силата". При българите понятието войска и народ съвпадали в ситуация на преселение или в бедствено положение.

Мадар

На първо място била военната йерархия. Те имали свои касти, закони, данъци и култура. На второ място стояла военната демокрация, в която всеки доказвал своето място с бойните си умения. Но понякога се налгал и временен военен диктат, и воините почитали единствено личността на вожда.

Въпреки всичко това, българите останали пословично скромни. Те не издигали паметници на своите канове и пълководци, защото считали, че „Бог вижда“ делата. Оставили лаконични графити на няколко десетки колони, а техните владетели се подписали единствено на скалите под Мадарския конник. „Именникът на българските канове“ потресава със своята простота и лаконичност. Затова и писмените извори за историята на България намираме най-вече в хрониките на нашите съседи. Така е било в прародината, така традицията се пренася и на Балканите.

Историките твърдят, че да се мери една култура по количеството оцелели паметници е принципно неверно, както и да се мери силата на един етнос по неговата численост е също неправилно. Според античните автори, съпоставени със съвременните изследвания, българите напускат принудително бащината си земя през 165 г. 30 000-та група от български преселенци, водени от Булгариос и братята му, се оказва достатъчна, за да пренесе етнонимите, езика, генофонда, държавните навици, културата и религията на древна Балкхара.

Булгариос и неговите братя не повеждат народа си наслуга. Те се запознават още в своята прародина със земите около Кавказ, Прикаспието, Причерноморието и Балканите. Българите остават с векове в предварително набелязаните региони. Напускат ги едва, когато политическият климат в тях коренно се променя. Тогава идва ред на разузнавателните експедиции на Балканите, документирани прецизно от европейските хронисти. Квалифицирани единствено като „набези“, те безусловно са изпълнявали сложни задачи.

За разлика от всички останали племена, българите създават по тези места държави. Една от тях – Дунавска България – оцелява и до днес. Тя е най-старата европейска дър-

жава, останала до наши дни под същото име, с непроменен основен етнически състав. Ние сме преки наследници на древните българи, забили знамето с конска опашка на един от най-оживените кръстопътища на земята. Синове сме на тези, които поставиха началото и напоиха с кръвта си отечеството, за да го съхранят за нас.

В началото бяха българите.

Дали идеализираната представа за нашите прадеди е достатъчен повод да се гордеем със своето минало? Със своите канове, князе и царе? Със своята уникална култура и несломим дух?

Като типични деца на Евразия, ние – днешните българи – е добре да си дадем сметка какво стойностно правим днес за своята земя, за благоденствието и издигането на добродетелите на своя род? Можем ли да съизмерим нашите деяния с великите дела на предците ни? И ако не, какво чакаме, за Бога, ами не се вземем в ръце? Ако нямаме читави водачи, защо не ги възпитаваме? Ако нямаме ясна стратегия за собственото бъдеще, защо не си поставим най-високите цели и да не ги защитим с кървава пот?

Българите, които поставиха началото, не биха постъпили иначе.

Когато на престола в Плиска се сменят няколко недотам квалифицирани водачи на народа, беше извикан Крум, наречен Страшни. И България стана три пъти по-голяма.

Когато Европа ни смяташе за езичници, българите приеха Християнството и отвоюваха пред Светия престол своята писменост. И я дариха на милиони други по света.

Не е ли обидно днес, в началото на XXI век, да не знаем точно къде е нашата прародина? Какъв е нашият етнически произход – иранци ли сме, тюрки, хуни или кавказци? На какъв език са говорили нашите предци и говори ли се някъде и до днес? Имали ли сме държавност в прародината? Какъв е бил битът ни в майчината земя, обрядите, вярванията, обичаите, боговете? Защо все още не е известна най-древна ни история и хронология? Кои конкретно са причините, маршрута и следствията на българските преселения? Какви културни влияния са изпитвали предците ни и как те са се преплавили в ретортата* на нашия народ? Какъв е собствено българският принос към света? С какво можем да се гордеем, че сме българи?

Отворете учебниците на своите деца и ги сравнете със своите тетрадки отпреди повече от 20 години. А сега разгърнете десетина случайно подбрани исторически трудове за България. Ще видите повече от дузина вер-

сии, хипотези и догадки, представени убедително като отговори на тези най-основни, най-важни за всеки народ въпроси. И, срам не срам, ще трябва да си признаем, че не знаем кои всъщност влязоха в обединена Европа, откъде дойдоха и какво донесоха със себе си.

Българите отново са в началото.

Но това е техният последен шанс. Защото след десет години могат да бъдат обезличени в глобалното европейско семейство, пръснати по всички страни на Стария континент, изгубили корен, обичаи, национално чувство, писменост, език, а накрая и земята си. Мадарският конник ще остане единственият тъжен свидетел, който няма да успее да емигрира.

През последните 20 години мнозина учени определиха древната планина Имеон за прародина на българите. Днешният Памирски възел все по-безспорно заема мястото си като майчина земя на нашите деди. Съседните цивилизовани народи са я наричали Балхара, Балхика, Бахлика, Бактрия. Търгували са, воювали са и са подписвали мирни договори с нея.

Тази „благословена земя“, както я наричали персите, имала за столица гр. Балкх, сочен от древните като „майка на градовете“. Рай-

Печатът на Тервел

кога ни е нужна тази проста печеливша формула.

Всичко започва от домашното възпитание и училището. В тях се гради националната кауза. Те са мястото, в което детето трябва да научи, че е радост да се наричаш българин, че е родено и расте в земен рай, че това е земята, която обича най-много на света.

Когато България бе поробена, великият българин Васил Левски сам успя да разбуди народа си и създаде стройна организация. Когато родината ни бе разделена на три от Берлинския договор, се създадоха прочутите гимнастически дружества, станали основа за успешната мисия на Съедине-

та крачка. Някога след кана сюбиги Аспарух, създателят на днешна България, идват други талантиливи и непримирими държавници и духовни водачи. Алхимията е проста – народът изгражда своите лидери, а те работят за благо на своя народ. Днес повече от вся-

когато ни трябва, подобно на водачите ни от близкото минало, да създадем своя съвременна вътрешна организация, свои формации за подрастващите ни деца. Да им разкрием тайната, че силата е в обединените усилия.

Пръстенът на Калоян

Пръстенът на Кубрат

ският кът в долината на Балкх е подобен на нашето днешно отечество. Тук има гигантски планини, мястото се нарича „кръстопътят на народите“, наблизо е Аралско море, има златни равнини и реки. Това напомня на всеки българин една песен от детството: „Високи сини планини...“ А какво да кажем за маслодайната роза, която се отглежда в „долината на хилядите градове“? За песните и танците с неравностепенни размери, за знамената с конски или якови опашки, за носии с пафти, престилки, сукмани и шарени кърпи досущ като нашенските?

И ето, че целта се появява на хоризонта!

Необходима е поне една голяма национална интердисциплинарна експедиция по пътя на българите. Учените, които ще поемат по неравните друми на Евразия трябва да са готови на жертви, изпитания, сурови условия, работа в труднодостъпни и военни региони. Това, което ще донесат в днешната българска държава от майчината земя е само първата стъпка. Необходима е обработка на събраните факти и доказателства, анализ, редактиране и публикация. След което изводите трябва да влязат в буквара на първокласниците.

И отново на път! Една експедиция, един екип, едно усилие не стигат, за да се достигне до истината. Това е задача, която може да бъде решена само от няколко поколения, за да останат отговорите ѝ за поколенията. За да могат след време европейците, нашите съграждани, да кажат:

В началото бяха българите.

Това е само първа-

Карта на преселенията

Столицата Плиска

Тъкмо ни трябва да направим България най-привлекателното място на света, истински дом, за който да се грижат децата ни, след като се върнем при дедите си.

Ако желаем да пребъде България, трябва да ни бъде съвършено ясно:

Началото трябва да поставят пак българите.

Доц. Александър ИЛИЕВ,
доктор на изкуствознанието

Реторта* – стъкленица, колба

www.theatredreams.hit.bg

ХОЛИСТИЧНА МЕДИЦИНА

Ролята на стреса за развитието на различни заболявания

**Д-р Атанас
ГЪЛЪБОВ**

*Холистичният*¹ *подход* в медицината, за разлика от редуционистичния, възприема един по-широк възглед за човека, здравето, причините за болестта и индивидуалните прояви и процеса на лечение. Той разглежда целия човек като съставен от *три основни, взаимосвързани и влияещи си нива - физическо, умствено-емоционално и духовно* - всяко от тях със своя организация и енергийна структура. За да може да направи истински напредък, медицинската наука трябва да вземе за отправна точка на своите изследвания единството на Вселената и факта, че човекът във всичките измерения на своето съществуване непрекъснато е в двупосочно вза-

¹ От гръцки - holos означава „цял, цялостен“.

имодействие с окръжаващата го среда. Това е било известно още на древните мъдреци и лекари. А ето какво пише известният съвременен учен Фритъф Капра в своята книга „Тао на физиката“: „Единството на Вселената...е едно от най-важните открития на съвременната физика... Квантовата теория изостави идеята за отделно съществуващите обекти... Тя започна да разглежда Вселената като мрежа от взаимнопреплитани се физически и умствени връзки, чиито части могат да се определят само посредством връзката им с цялото“.

Един елемент, на който конвенционалната медицина не обръща сериозно внимание, но на който холистичният подход отделя важно място, това е *двупосочната връзка УМ/ЕМОЦИИ - ТЯЛО*. Според многобройни проучвания в

целия свят непрекъснато нараства броят на **психосоматичните заболявания** - т.е. тези, които се развиват под въздействие в различна степен от страна на психо-емоционалното състояние на човека. Хипократ е твърдял, че да си здрав, това означава да си постигнал хармония както със самия себе си, така и с околния свят. Според него здравето е динамично равновесие, постигнато чрез живот в съответствие с природните закони. Той е вярвал, че това, което става в ума, засяга и тялото и че човек трябва да се лекува във всичките му измерения, като се има предвид и средата, в която той живее и работи.

През 1870 година известният хирург сър Джеймс Паджет изразява своето убеждение за важната роля, която играе депресията при възникването на ра-

ковите заболявания. Тази връзка обаче е била известна още на римския лекар Гален преди близо две хилядолетия.

В началото на века Фройд развива теорията, че неизразените емоции, думи или действия водят до някакво заболяване. Д-р Уолтър Кенън, физиолог с холистичен подход към човека, работил в „Харвард медикъл скул“ през 30-те и 40-те години, вземайки предвид откритията на друг физиолог - Клод Бернар, се опитал да открие елементите, които поддържат вътрешната среда на организма в динамично равновесие, което той нарекъл *хомеостаза*. Кенън смятал, че хомеостазата е много повече от биохимични реакции, регулирани от нервната система. Той твърдял, че нормалните преживявания и събития в живота - преумора,

всекидневни грижи и пр., оставят своя отпечатък върху тялото и че болестите би следвало да се изучават именно от тази гледна точка. Д-р Франи Александър, психиатър от Чикаго, заявява през 1939 година, че „много хронични страдания се причиняват не от външни механични, химични фактори или микроорганизми, а от продължителен функционален стрес от всекидневния живот на индивида в борбата му за съществуване“.

Елмър и Алис Грийн от „Менингер клиник“ в резултат на своите изследвания и опити дават следното заключение: „Всяка промяна във физиологичното състояние съпровожда от съответна промяна в умствено-емоционалното състояние и обратно - всяка промяна в умствено-емоционалното състояние, съзнателно или несъзнателно, се съпровожда от промяна във физиологичното състояние“.

В резултат на многобройните наблюдения и проучвания досега може да се заяви, че фактор от изключителна важност за поддържане на хомеостазата се явява имунната система и особено връзката на последната с психичния живот на човека. *За осъществяване на профилактиката и лечението на огромен брой заболявания от първостепенно значение е да се познава природата, начинът на работа на ума, същността на стреса и по какъв начин емоциите, които изпитваме, намират отражение в тялото*. Благодарение на сравнително новата наука *психоневро-имунология* вече имаме някои отговори на тези въпроси от гледна

точка на физиологията и биохимията. Установена бе връзката *емоции - кора на главен мозък - лимбична система² и хипоталамус - хипофиза - ендокринна система - имунен отговор*.

Какво представлява стресът? Това е неспецифичен отговор на организма на всяко поставено пред него изискване. Той може да се дефинира още и като условие в средата, което води до поведенческо приспособяване. Няма голямо значение дали това е свързано с приятни или неприятни изживявания. За стрес във физиологичния смисъл на понятието се говори, когато той завършва с адаптация, т.е. без развитие на преходни или трайни патологични процеси - това е т. нар. *еустрес*. Стресът, при който се нарушава адаптацията на организма, в резултат на което се развива болестен процес, се нарича **дистрес**. Най-често, когато в медицинската практика и в популярната литература се говори за стрес, се има предвид именно дистресът.

Възможностите за справяне със стреса зависят изключително много от начина ни на мислене и възприемане на света. Затова правилното възпитание и образование още от ранна детска възраст могат да бъдат ключ към разрешаването на много проблеми в житейския ни път и съответно да ни предпазят от голям брой заболявания.

Ако стресът се последва от съответната **физиологична реак-²** *Хипоталамусът* е част от междинния мозък, в който са разположени редица важни ядра. Секретира неврохормони и е висш подкорков център на вегетативната нервна система.

ция (т.е ако той се "изразходва"), това би имало много малко вреда за тялото. Но тъй като създаденото напрежение най-често не се освобождава поради евентуални социални последици за индивида, то се "натрупва" в организма. Това постепенно води до хормонален дисбаланс, докато накрая се получат видими и обективно установими патологични промени в тялото. Успешното използване от организма на реакцията *борба-или-бягство* е било въпрос на живот и смърт преди векове, но сега такъв отговор е най-често неприемлив за обществото. Проблемът е в това, че социалните условия са се променили значително, но реакциите на нашия организъм не са.

По определени физиологични механизми стресът предизвиква увреждания в сърдечно-съдовата система, като може да спомогне за развитие на исхемична болест на сърцето, инфаркт, инсулт и др. Отрицателните емоции водят до повишаване на артериално налягане, учестяване на пулса и дишането, промяна в секреторната и двигателната функция на храносмилателния тракт и в напрежението на тонуса на скелетната мускулатура, засилена съсирваемост на кръвта и др. Повишеното отделяне на адреналин и кортизон увеличава количеството на липиди в кръвта, които се натрупват в стените на кръвоносните съдове. Мобилизира се отделянето на глюкоза от черния дроб и мускулите, намалява инсулиновата секреция. Засилва се излъчването на различни хормони - адреноректоротропен, соматотропен, тиреотропен и др. Повишава се и потребността от кислород на миокарда. При

наличие на коронарна болест доставянето на кислород за сърдечния мускул е сериозен физиологичен проблем, тъй като равновесието между кислородната потребност и коронарното кръвообращение е нарушено и всяко повишаване на симпатиковия тонус води към още по-голямо разстройство на този баланс. Променя се йонното съотношение калий-натрий и това оказва отрицателно въздействие върху съкратителната способност на сърдечния мускул, като би могло да доведе и до смъртен изход дори без да има склеротични промени в коронарните артерии. Тези неблагоприятни ефекти допълнително се засилват от нездравословният начин на хранене, тютюнопушенето и неподходящият режим на двигателна активност. Засега един от най-добре проучените рискови фактори за развитие на исхемична болест на сърцето е т.нар. модел на поведение на личността тип А. Това понятие е въведено от М. Фридман и Р. Розенман през 50-те години. **В най-общи линии хората с поведение тип А се характеризират** с голяма амбициозност, стремеж към успех, агресивност, нетърпеливост, конкурентност, прекомерна професионална загриженост, тенденция към силно ускорени темпове при изпълнението на повечето физически и психични дейности, екстровеерност, хипохондричност, невротичност. При хората от този тип се отделят значително по-големи количества кортизон и адреналин. Обикновено родители с такова поведение го предават на своите деца.

Несъмнен интегрес представлява и обособяването

на определен личностов тип - С, със засилена склонност към развитие на ракови заболявания. Съществуват много данни, които показват, че потискането на имунната система в резултат на остър или хроничен стрес е основният механизъм, по който психологичните и социалните фактори могат да окажат влияние върху появата на рака. Натрупването на житейски събития, особено загубата на близки същества, води до възникването на депресивни реакции и на *синдрома "безнадеждност-безпомощност"*. На биологично ниво това съответно предизвиква намаляване на Т-лимфоцитите и потискане на дейността на клетките убийци. Колкото по-силно и по-продължително е въздействието на отрицателните емоции, толкова по-значителни са нарушенията в работата на различни органи и системи в организма и толкова по-голяма е възможността за тяхното хронифициране и превръщането им в психосоматично заболяване.

В началото на 70-те години д-р Хърбърт Бенсън, кардиолог в "Харвард медикъл скул", изучава връзката стрес - повишено артериално налягане. Той предполагал, че организмът трябва да разполага с ефикасен механизъм, който да предизвика противоположен на стреса ефект. Изучавайки хора, практикуващи релаксация (отпускане) и медитация, Бенсън отчел забавяне на пулса и дишателната честота и понижаване на стойностите на кръвното налягане. Това състояние било наречено от него *отговор на релаксацията*.

При хора, занимаващи се с релаксация от по-дълго време,

кръвното налягане по начало е с по-ниски стойности и не се променя съществено по време на самата практика. Кислородната консумация се намалява значително - между 10 и 20% още в първите минути (при сън тя спада само до 8%, и то след няколко часа от началото на заставането), като в същото време се подобрява използването на кислорода

от клетките. Увеличава се и кръвният ток, особено към мозъка. Наблюдава се общо намаляване на метаболизма, като по този начин се съхранява енергия. Изследванията показват, че отношението кислород-въглероден двуокис остава почти постоянно по време на релаксация, докато по време на сън количеството на въглеродния двуокис в кръвта значително се увеличава. За разлика от хибернацията, т.е. изкуственото външно понижаване на температурата на тялото, където също има забавен метаболизъм, тук ректалната температура остава нормална. Установено е, че при дълбока релаксация се намалява излъчването на два от най-важните стресови хормона - адреналина и кортизона, и съответно се понижава количеството на холестерола в кръвта.

Дистресът предизвиква изчерпване на енергийните запаси на тялото, увеличаване на ентропията и съответно дегенерация и

старееене. Умственият, емоционалният и физическият дистрес нарушават хармоничното взаимодействие между трите нива на съществуване на човека и блокират свободното протичане на енергия. Повечето хора живеят в непрекъсната адреналинова свръхстимулация, която в края на краищата причинява изтощаване на организма.

Релаксационните практики имат благоприятен ефект не само върху физическото тяло, но и върху психичното състояние на човека. Стяхна помощ бихме могли да се справим с комплексите, страховете, фобиите и вътрешните конфликти, които обикновено стоят скрити дълбоко в нашето съзнание и най-често са истинската причина за развитието на много психични и психосоматични разстройства. Всяко наше преживяване се регистрира в ума и остава там. В началото то обикновено е в съзнателната му част, но постепенно се измества все по-дълбоко в подсъзнанието, където се съхранява. Чрез подходящ автогенен тренинг можем да изследваме ума и да стигнем тези негови части, до които нямаме достъп в обикновеното будно състояние. Така можем да разберем защо имаме дадени предрасъждания или мнение по различни въпроси, защо действваме по определени начини. След като извадим "на светло" съдържанието на нашето подсъзнание, бихме могли да изчистим нещата, които са ни затормозвали години наред. Енергията, която е била необходима за потискането им, се освобождава за лечение или творчество и по този начин животът на индивида става по-хармоничен. Практикувайки, с течение на времето човек придобива по-голямо разбиране за начина на разсъждение и вярванията на другите и това води до подобряване на взаимоотношенията му с тях.

Много добре се повлияват от релаксация: симпатикотонично обусловена хипертония, тревожност, функционални сърдечни оплаквания, астма, мигрена и др.

ДЪРВОВИДНА РУЖА

Дървовидната ружа представлява листопаден храст или ниско дръвче с височина до 3-5 м. Листата са яйцевидноромбични, дълги 10-14 см и триделни. Цветовете са единични, без аромат, но с различна окраска, съобразно многото налични форми – бяла, розова, червена, виолетова. Цъфтежът е продължителен, от юни-юли до август-септември, като последователно се разтварят по 1-2 цвята от основата към върха на връхно групирани цветовете. Плодовете узряват по същия последователен начин от юли до октомври. Семената имат кълняемост 70-80% и покълват лесно. Преди посев се накисват във вода за 24 часа.

Дървовидната ружа произхожда от Индия и Китай. У нас се отглежда в по-топлите райони. Тя е светлолюбив и сухоустойчив вид, невзискателен към богатството на почвата

Източници:

1. Милев М., П.Александров, К.Петкова, Н.Илиев, Посевни материали от широколистни видове, София, 2004 г.
2. Вакарелов И., М.Милема, Декоративна дендрология, Дионис, 2002 г.
3. Комджијева-Стефова М., Б.Бузов, Горски култури, Матком, 2002 г.
4. Милев М., К.Петкова, П.Александров, Н.Илиев, Посевни материали от иглолистни видове, София, 1999 г.

Hibiscus syriacus L.

ПРИГОТВЯНЕ НА БИОДИНАМИЧНИ ПРЕПАРАТИ

Росица Ал.
ДИМИТРОВА

Биодинами- чен препарат 504

Копривата е едно от най-известните полезни растения, което човек използва от незапомнени времена. Тя е била позната на древните египтяни и римляни, на Антична Гърция. От коприва са получавали растителни багрила, преди за рибарски мрежи, за въжета и за черги, тъкани за чували и дрехи. Използвали са я за запазване на риба и на дивеч от разваляне, добавяли са брашно от коприва към пшеничено брашно за повишаване на хранителната му стойност, приготвяли са салати, каши и др. Копривата е била консервирана за зимата и отглеждана в дворовете и в градините.

Не случайно великият разказвач Ханс Кристиан Андерсен е избрал в „Дивите лебеди“ копривата като средство, с което малката Елиза спасява своите единадесет братя. С помощта на копривата тя възвръща човешките образи на омагьосаните си братя. Така е и в други приказки, които е създал народът. Във вековната човешка история могат да се открият факти свързани с окултното значение на копривата.

Най-известна и разпространена у нас е обикновената коприва, *Urtica dioica*.

Приготвяне на препарат 504

В ранно лято се събира надземната

част на копривата в периода точно преди да цъфне. Препоръчително е това да става преди 11 ч. в дни ЦВЯТ или ПЛОД според биодинамичния календар. Събраната коприва се оставя да преседи половин ден, след което се приготвя препарат 504. В предварително изкопано квадратно легло се постила торф така, че да се „облицоват“ дъното му и стените. Леглото се напълва с коприва, натъпкана в конопен чувал, за да се отдели от торфа. Така приготвения препарат се затваря отгоре с торфна покривка и се зарива. Престоява една пълна година.

Когато препаратът е готов и го отворим, виждаме, че копривата се е трансформирала в черна колоидна маса. Съдържанието на желязо в копривата я прави чудесен проводник за влиянията на Марс. Рудолф Щайнер високо оценява това растение. Той говори

за нея като за „незаменима“ и посочва, че присъствието на препарат 504 в компоста „прави почвата по-интелигентна“. Препоръчително е, ако има възможност, допълнително да се подсилва компостът, като периодически се добавя към него прясно събрана коприва.

Възможно е да се приготви и тоник от коприва, който намира широко приложение не само в биодинамичните стопанства.

Тоник от коприва

Въздействието на тоника от коприва върху растежа на растенията е много полезно.

Тъмнозелените листа на копривата показват, че се образува много хлорофил в тях. Освен това растението е богато на минерали, желязо, растителни хормони и други, което го пра-

ви незаменима храна за някои животни, например за малки пиленца.

Тоника от коприва е превъзходно средство за борба с листните въшки.

Схема за приготвяне тоник от коприва с общо приложение:

1. Поставят се 4 кг прясна нарязана коприва, обрана точно преди цъфтеж или скоро след това /или 800 гр. сушена/, на дъното на дървена бъчва.

2. Копривата се залива с 40 л престояла дъждовна вода.

3. Бъчвата се покрива с капак, но така, че да се осигури достъп на свеж въздух.

4. Първите дни препаратът се разбърква интензивно сутрин и вечер. Пълната ферментация на копривата става за 8-10 дена. При топло

време този процес значително се ускорява до 2-3 дни.

Начин на приложение: Третира се, като един литър от препарата се разтваря в 10 л дъждовна вода и с така приготвената смес се пръска надземната част на растенията. С градинска лейка се полива около трайните насаждения в диаметър, колкото е широка кореновата им система, а останалата площ на градината се поръсва на едри капки.

Пръскането с коприва се практикува както през лятото, в моменти когато растенията имат нужда от допълнително подсилване, така и през късна есен за повишаване издръжливостта на трайните насаждения през зимата и подсилване на процесите в почвата, което на свой ред стимулира плодородието. Действието на препарат 501 се подсилва значител-

но, ако го приготвим не с чиста дъждовна вода, а с тоник от коприва.

За приготвянето на тоника се допуска употреба на сух копривен прах само в спешни случаи, когато доставката на пресен материал е затруднена.

Биодинами- чен препарат 508. Чай от Полски хвощ /Eguiseum arvense/.

Рудолф Щайнер препоръчва употребата на чай от Полски хвощ срещу гъбични инфекции в градината.

Събират се зелените хвощове в градината през късно лято, когато съдържанието на силиций в листата е най-високо и хвощовете са станали истински твърди и стабилни. Чайт се приготвя по следния начин:

1. Около 300 г полски хвощ се вари в продължение на един час в 5 л вода на слаб огън.

2. Сваля се отогъня и се добавят около 20 л престояла дъждовна вода. Чайт може да се използва веднага като спрей или да се складира във варел. Ако седи по-дълго, той ще ферментира, но това не пречи да се употребява.

Не се препоръчва да се използва чай от полски хвощ за приготвяне на препарат 500 или 501. Някои градинари смесват тоник от коприва и чай от Полски хвощ вместо вода за приготвяне на 501, но това се допуска само за определени зеленчуци през лятото.

СКИТНИКЪТ МЕЖДУ ЗВЕЗДИТЕ

Джек ЛОНДОН

Това беше първия път, когато чух за човека Исус и малко му обърнах внимание тогава. Едва после си помислих за него, когато малкото лятно облаче се превърнало в назряла гръмотевична буря.

– Докладваха ми за него – продължи Пилат. – Той не се занимава с политика. В това няма никакво съмнение. Но ако оставим на Кайафа и на Ана зад гърба на Кайафа, те ще направят от този рибар политически трън, с който да убодат Рим и да опропастват мен.

– За Кайафа съм чувал, че е първосвещеник, коварна лисица – обясни Пилат. – Кайафа бе назначен от Гратус, но Кайафа е сянката и с неговата уста говори Ана.

– Те още не могат да ти простят онази дребна работа за знамената с лика на императора – подразни го Мириам.

И тогава, както става винаги, когато докоснеш болното място на някого, Пилат се хвана за този епизод, който е бил само епизод и нищо повече, но който малко останало да го опропасти. С цялата си наивност той сложил пред двореца си две знамена с лика на римския император. Преди да премине избухналата над главата му буря, юдеите вече бяха написали оплакване до Тибери, който се съгласил с тях и смърлил Пилат.

Аз се зарадвах, когато след малко можах да поговоря с Мириам. Съпругата на Пилат бе намерила удобен момент да ми разкаже за нея. Тя била от стар царски род. Сестра ѝ била жена на Филип тетрарха[3] на Гауланит и Батания. Този Филип пък бил брат на Антипа, тетрарха на Галилея и Перея, а те двамата били синове на Ирод, наречен от юдеите Велики. Мириам била у дома си, както разбрах, в двора на двамата тетрарси, като член на семейството. Като момиче била сгодена за Архелай, по времето, когато той бил етнарх[4] на Ерусалим. Тя имала добро собствено състояние, тъй че женитба не ѝ се налагала. Освен друго била своенравна и без съмнение човек можел много трудно да я задоволи с таква сериозно нещо като съпруг.

То трябвало да е било в самия въздух, който дишахме, защото Мириам и аз почти веднага заговорихме за религия. Наистина за юдеите от онези дни най-насъщното беше религията, както за нас воюването и пиршествата. Защото през целия ми престой в тази страна нямаше нито миг, в който главата ми да не е бръмчала от безкрайни спорове за живота и смъртта, закона и бога. Пилат не вярваше в богове, ни в дяволи, ни в нещо друго. Смъртта за него беше мрак на безкраен сън; и въпреки всичко, през годините, които прекара в Ерусалим, той никога не се дразнеше от неизбежните разпрасии и ядове по религиозни въпроси. А пък аз имах едно конярче при пътуването ми до Идумея, едно нещастно същество, което не можа да се научи да оседлае кон, но умееше да говори, и то най-учено, без да си поеме дъх от здрач до съмване, за най-тънките разлики в ученията на всички равини от Самей[5] до Гамалиел[6].

Но да се върна към Мириам.

– Ти вярваш, че си безсмъртен – започна да ме предизвиква тя. – Тогава защо те е страх да говориш за това?

– Защо да си обременявам ума с мисли за си-

гурни неща? – отвърнах аз.

– Но сигурен ли си? – настоя тя. – Разкажи ми за това. Как се усеща то... твоето безсмъртие?

А след като ѝ разказах за Нифлхейм[7] и Муспел[8], за раждането на гиганта Юмир[9] от снега, за кравата Андхумбла[10] и за Фенрир[11] и Локи[12], и за замръзналите великани йотуни... – както казвам, след като ѝ разправих за всичко това и за Тор и Один, и за нашата Валхала[13], тя плесна с ръце и извика с блеснали очи:

– Ах, ти, варварино! Ти, голямо дете! Ти, жълтокозо дете на мраза! Ти вярваш в бабешки приказки и в задоволяване на стомаха! Но твоят дух, който не може да умре, къде ще се дене той, след като тялото ти умре?

– Както казах, във Валхала – отговорих аз, – и тялото ми ще бъде там също.

– Ядене?... Пиене?... Воюване?...

– И любене – добавих аз. – Нашите жени трябва да бъдат в рая, иначе за какво ни е рай?

– Твоят рай не ми харесва – каза тя. – То е безумно място, скотско място, място, където цари мрак и буря, и буйство.

– А твоите небеса? – попитах аз.

– В тях цари безкрайно лято, когато времето е узряло за плодове и цветя, за всичко, което расте.

Аз поклатих глава и изръмжах:

– Не ми харесват твоите небеса. Това е печално място, за мекушави същества, място за слабаци и евнуси, и сенки на затлъстели, хленчещи мъже.

Забележките ми сигурно я бяха пленили, защото очите ѝ продължаваха да блестят и аз бях горе-долу уверен, че тя ме подстрекава.

– Моят рай е обиталище на блажените.

– Валхала е обиталище на блажените – възразих аз. – Защото, кажи, кой копнее за цветя там, където винаги има цветя? В моята родина, след като неумолимата зима се прекърши и слънцето прогони дългата нощ, първите цветчета, които проблясват по ръба на топящия се лед, са предмет на радост и ние не можем да им се нагледаме.

– Ами огънят! – продължих да викам аз. – Голям прекрасен огън! Хубав е твоят рай, където човек не може да оцени, както трябва, един ревящ огън под затворен покрив с вилнеещ вятър и сняг отвън!

– Прости хора сте вие – отвърна ми тя. – Изграждате покрив и накладжате огън, и пряспа сняг, и ги наричате рай. В моя рай няма нужда да се крием от вятър и сняг.

– Не – възпротивих се аз. – Ние изграждаме покрив и накладжаме огън, за да можем да излезем оттам на мраз и виелица и да се върнем от мраза и виелицата. Животът на мъжа е създаден за борба с мраза и виелицата. Самото изграждане на покрива и накладжане на огъня са неговата борба. Аз го зная. Веднъж в течение на три години не знаех що е покрив, нито огън. Бях шестнадесетгодишен и бях мъж, преди още да бях слагал тъкан плат на тялото си. Аз съм роден в буря след битка и съм бил повит във вълча кожа. Погледни ме и виж какви мъже живеят във Вълхала!

И тя ме изгледа, цялата пламнала, и възкликна:

– Ах ти, жълтокозо чудовище-мъж!

След това добави замислено:

– Почти съжалявам, че не може да има такива мъже в моя рай.

– Добър е този свят – утеших я аз. – Добре е замислен и е просторен. Има място за много видове рай. Като че ли всекиму е даден раят, какъвто желае сърцето му. Хубава страна е наистина тази отвъд гроба. Аз не се съмнявам, че ще напусна пиршествата в нашите зали, ще нападна твоите брегове на слънцето и цветята и ще те отвлека. Майка ми е била отвличена тъй.

И в настъпилото мълчание аз я загледах, а тя ме гледаше мен и дръзваше да ме гледа. И огън пламна в жилите ми. Кълна се в Один, това беше жена!

Какво щеше да се случи, не зная, защото Пилат, който бе прекъснал разговора си с Амбивий и седеше усмихнат от известно време, прекъсна смълчаването:

– Равин, тевтонски равин! – подхвърли той. – Един нов проповедник с нова доктрина, дошъл от Ерусалим. Сега ще има нови разногласия и размирици, и убиване на пророци с камъни. Да ни пазят боговете, това е лудница! Лодброг, никога не съм мислил такова нещо за теб. И ето че ти разглаголствуваши и се горещиши буйно като някой умопобъркан от пустинята за това какво щяло да стане с теб, след като умреш. Живей си го тоя живот сега, Лодброг, не мисли за после. Това пести ядове.

– Продължавай, Мириам, продължавай! – възкликна съпругата му.

Беше седяла като в транс по време на спора, стиснала с все сила ръце, и в ума ми се мярна мисълта, че тя е вече покварена от религиозната лудост на Ерусалим. Във всеки случай, както щях да се науча следващите дни, много я занимаваха тези въпроси. Беше слаба жена, сякаш изнурена от треска. Кожата ѝ беше силно опъната. Почти ми се струваше, че бих могъл да гледам през ръцете ѝ, ако ги вдигнеш между мен и светлината. Беше добра жена, но крайно нервна и от време на време се увеличаваше от сенки, знамения и личби. А дори ѝ се привиждаха видения и чуваше гласове. Колкото за мен, аз няхах търпение за такива слабости. Въпреки това тя беше добра жена и не хранеше зло в сърцето си.

Аз имах поръчение от Тибери и няхах късмет да се срещна повече с Мириам. Когато се върнах от двора на Антипа, тя беше отишла в Батания при Филип, където била сестра ѝ. Аз бях пак в Ерусалим и при все че няхах никаква нужда да се видя с Филип, който, макар и слаб, беше верен на Рим, отидох направо в Батания с надеждата да се срещна с Мириам.

После трябваше да отида в Идумея. Ходих също и в Сирия, за да изпълня заповедта на Сулпиций Квирий, който като имперски легат[14] се интересуваше от мои преки донесения за положението в Ерусалим. Така пътувайки нашир и дълж, имах възможността да забележа тази странност на юдеите – как налудничаво се интересуваха от бога. Това беше тяхна особеност. Не ги задоволяваше да оставят тези въпроси на свещениците си, та и самите те вечно се превръщаха в свещеници и проповядваха, където и да намереха слушател. А слушатели се намираха в изобилие.

Те зарязваха занаята си и тръгнаха да скитат из страната като просяци и да се припират, и да се разправят с равините и талмодистите в синагогите и преддверията на храма. И в Галилея, една малко известна област, жителите на която минаваха за глупави, пътят ми се пресече с пътя на човека Исус. Той май бил дърводелец, а след това рибар и другарите му рибари оставили мрежите си и го последвали в скитническия му живот. Някои го смятаха за пророк, но повечето твърдяха, че е побъркан. Нещастният ми коняр, който също смяташе, че никой не знае талмуда като него, се подиграваше на Исус, наричаше

го цар на просяците, наричаше доктрината му „евеионизъм“, която както той ми обясни, поддържала, че само бедните отиват в рая, а богатите и силните горят за вечни времена в някакво огнено езеро.

Забелязах, че обичаят в тази страна е всеки да нарича всички други луди. Всъщност, по моя преценка, те бяха всички луди. Не можеше да се отървеш от тях. Те пропъждаха дяволи с магични заклинания, лекуваха болести с полагане на ръце, пиеха отровни питиета, без да им стане нещо и спокойно играеха със смъртоносни змии – или поне те твърдяха, че са такива. Те бягаха в пустините да умират от глад. Те се появяваха, кряскаха нова доктрина, събираха тълпи около себе си, образуваха нови секти, които се цепеха заради доктрината, и образуваха други нови секти.

– Кълна се в Един – казах на Пилат, – мъничко от нашия северен мраз би охладил умовете им. Тоя климат е твърде мек. Вместо да си изградят покриви и да търсят храна, те вечно строят нови доктрини.

– И променят естеството на бога – кисело добави Пилат. – Проклетата да е доктрината.

– Съгласен – рекох. – Ако някога изляза от тази страна с непомътен мозък, каквото и да ми каже човек, че ще стане с мен, след като умра, вече няма да ме трогне.

Никога не е имало по-големи размирици. Всичко на този свят бе благочестиво или нечестиво за тях. Те, които бяха тъй ловки в най-изтънчени препирни, като че не бяха способни да схванат римското разбиране за държава. Всичко политическо се свързваше с религията; всичко религиозно – с политиката. И затова всеки прокуратор[15] беше зает до гуша. Римските орли[16], римските статуи, дори римските знамена на Пилат бяха преднамерено оскъряване за тяхната религия.

Римското преброяване на населението беше нечестивост. То трябваше да се провежда, защото върху него почиваше облагането с данъци. Но ето ти пак. Облагането от държавата с данъци било престъпление против техния закон и бог. Ах, този закон! Той не беше римски закон. Той беше техен закон, който те наричаха закон божий. Съществуваха зелоти[17], които убиваха всеки нарушител на този закон. А за един прокуратор да накаже зелот, хванат на местопрестъплението, значеше да предизвика бунт или въстание.

Всичко у този странен народ се вършеше в името на бога. Имаше това, което ние, римляните, наричахме „тавматурги“[18]. Те вършеха чудеса, за да докажат доктрината. На мен винаги ми се е струвало глупаво да доказваш таблицата за умножение с превръщането на тояга в змия или в две змии. Но тавматургите вършеха такива неща и винаги за удивлението на простите хора.

О, небеса, какви секти и секти! Фарисеи[19], есеи[20], садукеи[21] – безброй секти! Щом измисляха нещо ново, то веднага ставаше политическо. Проконий, четвъртият прокуратор преди Пилата, има доста неприятности докато подтисне голонитското въстание, избухнало по този начин и разпространило се надолу до Гамала.

В Ерусалим, когато влязох там този последен път, лесно се забелязваше нарастващото възбуждение сред юдеите. Те тичаха насам-натам на тълпи, дърдореха и ораторстваха. Някои провъзгласяваха свършека на света. Други се задоволяваха с приближаващото разрушаване на храма. А имаше и отявлени революционери, които заявяваха, че на римското господство е дошъл краят и предстои да започне ново юдейско царство.

Пилат също, както забелязах, проявяваше голямо безпокойство. Че му създават много непри-

ятности, беше ясно. Но аз ще кажа, че той, както ще се убедите, отвърщаше на тяхното лукавство с не по-малко лукавство и доколкото можах да го опозная, не се съмнявам, че би объркал мнозина от спорещите в синагогите.

– Да имах само половин легион римляни – оплакваше ми се той, – щях да притисна Ерусалим до стената... и да бъда отзован заради усърдието си, предполагам.

Както и аз, той също нямаше много вяра на помощните войски, а римляните бяха само някаква си шепа.

Когато се върнах пак, настаних се в двореца и за голяма радост заварих там Мириам. Но удоволствието ми бе за кратко, защото много се говореше за положението. Това не беше без причина – градът бръмчеше като гнездо ядосани оси. Наближаваше празникът наречен Пасха – религиозно събитие, разбира се – и хиляден народ прииждаше от страната, за да го отпразнува според обичая в Ерусалим. Тези новодошли, естествено, бяха всичките лесно възбудими, иначе нямаше да се решат на такова поклоничество. Градът беше претъпкан с тях, тъй че мнозина стануваха извън градските стени. Що се отнася до мен, аз не можех да отсъдя колко от възбудата се дължеше на проповедите на странстващия рибар, и колко на юдейската омраза към Рим.

– Една десета, а може би по-малко се дължи на тоя Исус – отговори на запитването ми Пилат. – Търси главната причина за вълнението у Кайафа и Ана. Те знаят какво правят. Те я забъркаха тая работа, кой знае с каква цел, освен да ми причинят неприятности.

– Да, положително, причинители са Кайафа и Ана – каза Мириам, – но ти, Понтий Пилат, си само римлянин и не разбираш. Ако беше юдей, щеше да ти стане ясно, че на дъното има нещо много по-сериозно от обикновено разногласие между сектантите или създаване на неприятности за Рим и теб. Първосвещениците и фарисеите, всеки по-издигнат и по-богат юдей, Филип, Антипа, самата аз, ние всички се борим направо за живота си. Този рибар може да е едно умопомрачение. Ако е така, има коварство в неговото умопомрачение. Той проповядва доктрината на бедността. Той застрашава нашия закон, а нашият закон е нашият живот, както вече си разбрал. Ние браним нашия закон, както ти би бранил въздуха, от който те лишава стисналата те за гърлото ръка. Въпросът е: или Кайафа и Ана и всичко, за което държат те, или рибарят. Те трябва да го унищожат него, преди той да ги е унищожил тях.

– Не е ли странно, толкова прост човек, някакъв рибар? – промълви жената на Пилат. – Що за човек трябва да е, за да притежава такава сила? Бих искала да го видя. Бих искала да видя със собствените си очи такъв забележителен човек.

Веждите на Пилат се свиха при тези думи и стана ясно, че към бремето върху нервите му се добавяше и изнервеното състояние на жена му.

– Ако искаш да го видиш, обиколи вертепите на града – изсмя се злобно Мириам. – Ще го намериш да се налива с вино в обществото на безименни жени. Никога още такъв чудноват пророк не е идвал в Ерусалим.

– Че какво лошо има в това? – поисках да зная аз, подтикнат против волята си да взема страната на рибаря. – Не съм ли се наливал и аз достатъчно често с вино и прекарвал удивителни нощи във всичките провинции? Мъжът си е мъж и постъпките му са мъжки постъпки, в противен случай аз съм умопобъркан, което отричам пред вас.

Мириам поклати глава и заговори:

– Той не е побъркан. Нещо по-лошо, той е опасен. Всякакъв евеионизъм е опасен. Той може да унищожи всичко, което е установено. Той е революционер. Той може да унищожи и малко-

то, което ни е останало от юдейската държава и храма.

Сега пък Пилат поклати глава.

– Той не е политик. На мен са ми докладвали за него. Той е мечтател. Не е бунтар. Той дори поддържа данъка на Рим.

– Все пак ти не разбираш – настоя Мириам. – Важното не е какви са плановете му; важен е резултатът, ако тези планове бъдат постигнати, и това го прави революционер. Съмнявам се дали той предвижда резултата. Въпреки това този човек е напаст и като всяка напаст трябва да бъде затрит.

– Ако съдя по всичко, което съм чул, той е благ, прост човечец, който не храни никакво зло – забелязах аз.

И тогава разказах за изцеляването на десетината прокажени, на което бях свидетел в Самария на път през Ерихон.

Жената на Пилат седеше като замаяна от разказаното. До слуха ни долетяха далечни викове и крясъци на някаква улична тълпа и ние разбрахме, че войниците разчистват улиците.

– И ти вярваш в чудото, Лодброг? – поиска да знае Пилат. – Ти вярваш, че за едно мигновение гнойните рани на прокажените са изчезнали?

– Аз ги видях изцелени – отговорих. – Тръгнах подир тях, за да се уверя. По тях нямаше проказа.

– Но видя ли ги с язвите?... Преди да бъдат изцелени? – настояваше Пилат.

Аз поклатих глава и признах:

– Само ми казаха така. Когато ги видях после, всички имаха вид на хора, които са били прокажени. Бяха замаяни. Имаше един, който седеше на слънце и все разглеждаше тялото си и се взираше и взираше в гладката плът, сякаш не можеше да повярва на очите си. Не ми отговори, нито погледна нещо друго освен плътта си, когато го запитах. Беше изумен. Седеше там на слънце и се разглеждаше, разглеждаше.

Пилат се усмихна с презрение и аз забелязах, че спокойната усмивка на лицето на Мириам беше също презрителна. А жената на Пилат седеше ни жива, ни мъртва, едва дишаше с широко отворени, невиждащи очи.

Превод Сидер Флорин

Бележки:

- [3] един от четиримата съуправители на Рим
- [4] управител на римски провинции
- [5] древен еврейски пророк
- [6] еврейски авторитет по тълкуване на талмуда
- [7] светът на мъглата в древноскандинавската митология
- [8] светът на огъня в древноскандинавската митология
- [9] първото живо същество родено от снежинки
- [10] митична крава отхранила Юмир
- [11] син на бога Оин, убиеца на вълка
- [12] демонът на северната митология, бог на огъня
- [13] раят на северната митология
- [14] пратеник, посланик
- [15] чиновник, управлявал римските земи и събирал данъци
- [16] гербът на древен Рим
- [17] полурелигиозна, полуполитическа партия, поддържала, че бог е единствения цар на израел, и затова отричала данъка, плащан на Рим
- [18] чудотворец
- [19] религиозно-политическа групировка, защитаваща заможните слоеве
- [20] религиозна секта, поддържала митичните и аскетичните форми на юдейството
- [21] школа на скептици, слепи последователи на Моисеевия закон

ПОДДВИГ

“Подвигът е достойние само на великия!”

**Николай
НИКОЛОВ**

Влакът стремително ме отнася на север в подножието на гордия Балкан. Там, където извираат лечебни води и въздухът ухае на рози, е родното място на Апостола. Град с многовековна история, откърмил родолюбиви българи. Докосвам този райски кът, наситен със спомени за едно непреходно величие. Искан да се потопя в атмосферата, където е живял великият Българин. В ума ми изпъкват два светли образа, този на Дякона Левски и на един съвременен българин, когото бъдните поколения предстои да преоткриват. Първият, този на Апостола, е оставил горещи следи в народната памет, извикващи в душата на всеки родолюбив българин чувства на обич и преклонение. Ще минат още много години, векове, но той, народният будител, ще остане да осветява завинаги страниците на народната летопис.

За кого от тях да изпея своята песен? Защото се оказва, че аз не мога да ги различа в ореола от светлина, окръжаващ техните ликове. Случайно ли е това? Нима можем да ги сравняваме по излъчване? Ще се опитам с думи да изразя това, което се е притаило някъде дълбоко в мен. Връщам се назад във времето да проследя как една фиданка се превръща в мощно дърво. Картината изплува в съзнанието ми и затова бързам да я скицирам.

В средата на миналия век край града играят деца. Но едно

от тях се отделя от игрите и съзерцава планината. Балканът го привличала със своя магнетизъм. Още тогава у него се поражда желание да покори неговите върхове.

Създава семейство, ражда му се дъщеря, ежедневието го оплита в своите мрежи, но алпинизмът става неговото амплоа. Един след друг са покорени родните върхове, след това тези в Алпите, Памир. Но мечтата му била да покори Еверест, най-високата в света.

Еверест! Име будещо респект у всички! Символ за нещо недостижимо. Колко храбреци са мечтаели да покорят гордия осемхилядник, но малцина са успели. По билото вилнеят снежни бури. Въздухът е рядък, не достига кислород.

Идва дългоочакваният ден. Експедицията потегля към бедната държавица в сърцето на Азия, разположена върху известното от географията плато. Много от жителите на Непал, така наречените шерпи, се прехранват, като пренасят товара на експедициите, тръгнали да покоряват Хималайските първенци.

Мисълта ми се носи към гордите Хималаи. Тук се намира свещената Шамбала, земята на Махатмите. За тях се носят легенди. Преданието говори, че те управляват света, скрити от любопитните човешки погледи. Всичко в този оазис на Духа, поражда със своите размери и величие. Най-големите ледници в света, най-високите глетчери и циркуси, приютили в

своите пазви сълзите, отронени от ледените очи на планината. А върхът, извисил гордо снага, се губи някъде в облаците. Картина, достойна за четката на велик художник.

Могъща и необятна е Хималайската верига. Започва от Тибет, а краят се губи хиляда километра на юг в Индия, където Свещената Ганг носи Хималайските води към океана. Керванът бавно пълзи след групата, понесъл товара към подножието на върха. От двете страни се простират високопланинските пасища. Тук е царството на прочутите тибетски якове. Нагоре животът постепенно замира. Покрай скалите се виждат дребни цветя и треви, а над 5000 м само някои редки лишеи. Базовият лагер вече е установен. Следва обичайната аклиматизация, правят се кратки преходи. И планината трябва да ги опознае. Нали са нейни гости. Проверка на екипировката, чай, и групата отново е на път през междинни лагери до кота 8000, откъдето ще се шурмува покривът на света. Дишането е дълбоко, крачките бавни, отмерени.

Повечето експедиции устройват своите лагери през лятото. Обяснимо е, рискът от аномалии във времето е по-малък. А какви ли изненади ги очакват сега, в началото на пролетта? Не е ли това едно предизвикателство към планината, тъй огромна и величествена, криещи безброй изненади в своята каменна душа? Такива мисли минават през ума на Христо, но той вече

е решил. На сутринта тръгва заедно със своя придружител, шерпа, към крайния пункт - онова малко късче земя на близо 9000 м височина, което го привлича като магнит.

Утрото се разпуква и първите лъчи позлатяват околните върхове. Росата заблестява като безброй разпиляни мъниста по тревата. Денят обещава да бъде хубав. Двамата закусват и потеглят нагоре. Опасно е човек да се движи сам из планината. Затова алпинистите се движат винаги на групи или в някои изключения по двама. Трудно е на българина да поддържа разговор с другаря си, който знае само малко английски. Езикът на жестовите допълва останалото. Вече се виждат палатките на следващия лагер, близо до ръба на глетчера. Малко отид, лека закуска и отново са на път. Времето е разчетено. Ако се забавят, рискуват да се върнат по тъмно. Минават кота 7000. Отново кратък отид, топъл чай и изкачането продължава. Тук царува само един сезон - зимата. Няма растителност, лишеи, а само скали, обвити в ледени одежди. По пладне сядат да си починат и подкрепят. Вятърът се усилва, дишането става учестено. “Дали ще успея? - минава мисъл на колебание през съзнанието на алпиниста. Родният трибагренник да се развее на най-високата точка на света?”. Може би това зависи от него. Започва най-трудното, но Христо е непоколебим, заложил отдавна у себе си мисълта, че трябва

да увенчае своя живот с това върхово достижение, да покори Еверест - най-високия връх на света! Да остави диря след себе си като своя именит съгражданин.

Някъде долу се разлива вълната на живота, от която те са две малки капчици, дръзнали да се отделят от нейния съгряващ дъх. Така е. Понякога човек се отделя от своята естествена среда да провери себе си и утоли устрема си към нови непознати хоризонти. Да покори непристъпните места и се срещне очи в очи с опасността. Висока е цената на подвига.

Увлечен от полета на своята мисъл, Христо не подозира, че съдбата е решила да си направи лоша шега с него. Той ще трябва да вземе трудното решение: дали да продължи сам в тази леденоснежна пустош към крайната точка, или да се върне в групата.

Време е за почивка. Двамата присядат на завет под една скала. Шерпът оставя кислородната бутилка на една скала, да му е по-удобна за вземане когато потеглят. Двамата мълчат, всеки унесен в своите мисли. Ясна е целта. Трябва да се върви нагоре, докато слънцето е още високо. Ако се забавят и тъмнината ги завари горе, връщането ще стане невъзможно. На всяка крачка дебне опасност от подхлъзване в някоя пропаст, а ношуването там при тези минусови температури, е равносилно на смърт. Двамата се изправят, но в миг бутилката се плъзга и удря неговия спътник по главата. Раната започва да кърви. Христо сваля ранецата и оказва първа помощ на приятеля си. Кървенето спира, но човекът не е способен да продължи. Болката напирва в

слепоочието, главата е замаяна. Кратка пауза и решението е взето. Христо го придружава до най-близкия лагер. Няколко топли глътки чай и отново нагоре. Този път обаче сам ще се бори с ледения великан. Трябва да навакса изгубеното време.

Той е силен. Неведнъж е показвал издръжливост при екстремни условия. Ще успее, да, ще успее и после бързо ще се спусне до най-близкия лагер да прекара нощта. Така си мисли самотният алпинист в надпревара с времето, което неумолимо отброява своите импулси. Леко му е. Не носи бутилка, както повечето алпинисти. Сякаш е решил да провери предела на човешките възможности. Въпреки лекия товар обаче умората скоро си казва думата. Ритъмът на почивките зачестява. Всеки метър нагоре се превзема с усилие. Трудно може да се различи върхът, защото видимостта рязко намалява. Въпреки това Христо успява да запази темпото. Нещо му подсказва, че вече е наблизил. Той знае, че няма връщане назад, не може да си позволи дълги почивки, защото студът ще свърши своето. Само движението поддържа топлинния баланс на организма.

“О, Боже, дай ми сили да надвия снежния исполин!” - моли се той. Да се върне? Струва ли си, след като е вече под самия връх? Какво ще си помислят другарите му. Че се е уплашил. Не са му стигнали силите, смелостта! Той сякаш дочува техните укори: “Защо се отдели от групата? Искан първи да се изкачиш горе. Егоист. Без нас няма да успееш. Върни се, човече. Не подлагай на риск живота си!”

Такава е тяхната логика. Може би

трябваше да ги послуша. И тогава никои не би го обвинил в самонадеяност. Но духът, който притежава, не му позволяваше да отстъпи. Вътрешният глас му нашепва: "Върви, не спирай!" А и едва ли ще имат друга възможност за изкачване през следващите дни. Времето върви към разваляне, което означава изчакване, допълнителни разходи. А можеше и изобщо да не успеят да тръгнат. "Няма алтернатива" - си каза наум алпинистът и отново продължава. Въпреки атлетичната му фигура, умората почва да си казва думата. Плътта вече роптае и само силата на духа го тласка нагоре. "Още малко, още малко!" В този миг той вече не мисли как ще се върне. Всички сили на организма са мобилизирани за достигането на царствения връх, където досега са стигнали само единици.

Колко бързо върви времето! И как бавно се приближава върхът, сякаш спрял там, горе, в своята непристъпност. Вече се здрачава. Или така му се струваше. Няма слънце, облаци. Само снежен вихър и заледена твърд, които го обгръщат отвсякъде. Не пожелава да пийне глътка чай, за да не губи време. Организмът неистово вика за почивка. Не, не сега. Там горе, тогава. Тук би означавало неуспех! Нелеп край. Колко месеци се подготвяха за този шурм. Колко надежди се възложиха от федерацията, приятелите, роднините. Не можеше да изпусне предоставения шанс.

Човекът бавно продължава, като се захваща с ръце за скалите. Но едно зло никога не идва само. Духовете на планината го поставят на допълнително изпитание, сякаш за да

проверят предела на човешкия дух, на волята, която върши чудеса. Едва пристъпил, и се подхлъзва на скала. Левият крак попада в една вдлъбнатина и тялото се строполява по гръб. Лицето се изкривява от болката. "Не, няма счупване, само съм го навехнал. Хайде, ставай бързо, малко масаж и готово. Всичко ще е наред". Падането събужда стара травма и болката запулсира по целия крак. Но той няма какво повече да губи. Мисълта му работи само в една посока. Затова напруга сили да преодолее последните оставащи метри. На всяка крачка болката го пронизва. За миг помисля за семейството си, за родното Карлово. Колко далеч е това! Едно малко късче земя някъде на запад, където слънцето вече хвърля последните си отблясъци. "Простете... мили мои... аз трябваше да направя това... Не тъгувайте за мен. Спътнице моя, запази спомена за човека, който те обичаше, обичаше и своята България. Скъпа, дъще! Дерзай по пътя, който си избрала. Аз ще бъда винаги духом с теб!"

О, Боже! Аз вече не мога да се върна. Помогни ми да стъпя горе!" Той напруга последните си сили

и с ръце и крака запълзява към ръба на козирката. Вече губи представа за времето. Студената гръд на исполина изсмуква и последните остатъци от жизнена сила. Но ето, тук е, да! Само трябва да протегне ръка, за да докосне върха. Тялото му се придвижва бавно сантиметър по сантиметър. "Свърши се!" Ръката се плъзга назад и изважда свидния трибагренник, закрепен с дръжката към раницата. Тук на малката площадка могат да стъпят не повече от трима души. Ето тук ще го забие. Въздишката на облекчение се изтръгва от гърдите. А сега - обратно. Ето там, между скалите, чернее вдлъбнатина. Трябва да стигне... да прекара нощта.

Времето спира. Може би и то иска да си почине, загледано с удивление в българина, който узаконява върха като най-българския. Успяло да се дотъри до скалната ниша, умореното тяло на алпиниста се отпуска. Вятърът сякаш поутихва, но студът бавно и неумолимо настъпва към горещото сърце. Крайниците се втвърдяват, лицето се покрива със скреж. Става тихо, тихо. Христо вече не чувства нищо Няма го вече и студът. Една

топлина се разлива в душата му.

"Къде остана снежната вихрушка? Защо ми е толкова леко - пита се алпинистът. - Сънувам ли. Какво е това там долу? Една човешка фигура, застинала между скалите! Нима това съм аз? Значи успех, успех!"

Душата се задържа още миг над върха и се изгубва някъде във висините, където светят студените звезди. А вятърът продължи да обвинява човешката фигура със студени милувки, сякаш иска да извае леден саркофаг на героя, успял да изкачи Хималайския първенец. А след това щеше да го покрие със снежна завивка, за да съхрани свидната реликва на планината, която отдава почит на смелия алпинист.

За какво ли е мислил той в последните мигове от живота си? Дали ако го помоля, той сам няма да се вложи като мисъл в моето съзнание? Трябва само да се настроя на неговите вибрации...

"Приятели мои! Простете, че ви напускам, но така съм устроен, да се стрема към върха на човешките възможности. Зная, някои от вас ще ме упрекнат в безумие, непокорство. Може би сте прави, но както казва

Апостола, "ако губя, губя само мене си". Но ако съм спечелил, това остава за вас, сънародници мои. Зная, ще ме търсите, но планината вече е обвила вечното ми ложе в кристален саркофаг. Затова нека остана само като спомен, към който ще се връщате винаги, когато усетите порив да вървите нагоре към висините. Още преди да се родя, си пожелах да стъпя на върха, който боговете дълго пазеха за себе си. Можех да променя тази съдбовна определеност, но тогава щях да си остана в подножието на моята мечта. Направих своя избор и сега съм доволен. Кажете, имаше ли друг повисок връх, който да ме очаква със своята горда осанка? Има за какво да се живее, нали? Времето ще отчете необходимите импулси, когато трябва да хвърлим семето на надеждата в необятната Руска нива. Тогава ще си припомним, че в България положихме началото. Заедно ще покорим заснежени Кавказки първенци, след като сме покорили Хималайския. Там, където Язон намери златното руно, започва пътят към безсмъртието. На нас, българите, се падна честта да направим първата крачка..."

Думите са излишни. Свеждам глава пред подвига на героя и се сливам с тишината на отвъдното, където се е пренесла душата му. Искане ми се да го зърна там, между звездите и да му кажа:

"Българино, ти се жертва за всички нас и доказа, че връх, напоен с българска кръв, си остава завинаги български. Затова те обявявам за Предтечата на Българската слава. Ти положи началото. И аз вярвам, че вдъхновени от твоя подвиг, ние ще покорим и други непристъпни върхове, ще покорим Еверест в човешкото съзнание. Поклон пред светлата ти памет!"

Името Христо Проданов ще остане да свети завинаги на българския духовен небосклон. Самият Дух на Левски беше слязъл от небесата в човешката плът, за да извиси народа си нагоре към върховете на човешката еволюция. Една истина, която след време всеки ще приеме със сърцето си. Ще я запише в душата си и ще продължи напред по стъпките на Апостола.

Енергийни претворявания на Васил Левски:

1. Паусий Хилендарски; 2. Васил Левски; 3. Христо Проданов.

Прогресия в бъдещето - Русия, Кавказ, където ще се казва Николай. Ще работи като научен сътрудник на Учителя Бениса Дуно, който ще носи славянското име Симеон.

В Божествения свят Първообразът на Христо Проданов (Левски) се казва Николай и работи като програмист, отговарящ за реализиране мислите на Твореца в илюзорната компютърна игра на Боговете.

СВЕТИ СПИРИДОН СЕ ЧЕСТВА НА 12 ДЕКЕМВРИ

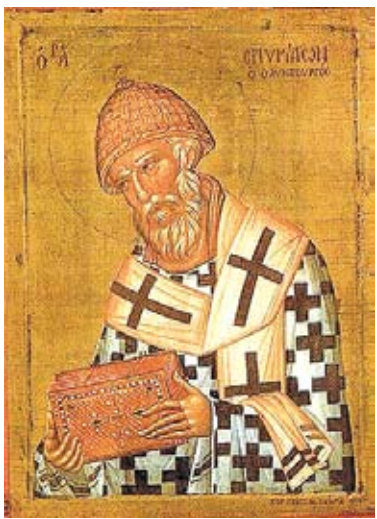
**Дора
НИКОЛОВА**

На този ден църквата почита св. Спиридон. Той е роден в Кипър, живял е през IV в. За епископ го провъзгласил лично Константин Велики. Колкото добър и човечен бил Спиридон и помагал на бедните и попаднали в беда хора, точно толкова смайващи били и чудесата, с които се прославил. Разказват, че на прочутия Никеийски събор, в разгара на люти дебати, Спиридон, за да убеди опонентите си, стиснал керемидата в ръка. От единия ѝ край излязъл пламък, от другия потекла вода.

Изобразяват св. Спиридон като старец с дълга бяла брада. Народът разказва, че св. Спиридон бил кундурджия /обущар/, затова и до днес работещите в обувната промишленост и обущарите почитат деня му. Празнуват също и други занаяти – шивачи, абаджии, бакърджии, дюлгери. Приема се и като покровител на конете и едрия добитък. Празнуват и козарите.

В едно от преданията Спиридон тръгнал с магарето си на събор. Лоши хора обаче откраднали животното и му отрязали главата. На сутринта стопанинът му не се бавил дълго. Залепил на мястото на отрязаната глава една конска и стигнал до събора. Като го видели, хората си рекли: "Не е обикновен човек", а когато пред всички стиснал сърдит една керемидата и от нея потекла вода, убедили се, че е така, и го провъзгласили за светец.

Имало един сиром

мах човек. Той имал две дъщери, които били вече за женене. Но човекът нямал пари да ги омъжи. Дошло му на ум да отиде при св. Спиридон да му разкаже за хала си. Отишъл сиромашът, разплакал се и казал на светеца, че има две дъщери за женене, ала няма пукната пара за зестра. Като чул св. Спиридон жалните думи на сиромаша, много му дожаляло, изул чехъла на единия си крак и му го дал. "Вземи, брате – казал той – и иди при някой богат човек. Кажу му, че чехълът е мой и вместо него да ти даде пари да омъжиш момичетата си. И ако не ти повярват, ела да ти дам и другия".

Взел сиромашът чехъла и отишъл при един чорбаджия. Казал му както бил заръчал св. Спиридон. Ала чорбаджията не повярвал и сиромашът се върнал при св. Спиридон да вземе и другия чехъл. Св. Спиридон му казал да се върне при чорбаджията и да му каже, че ако не вярва, че чехлите са негови, да вземе един кантар да ги сложи от едната страна, а от другата да сложи пари и ще познае, че казва истината.

Отишъл сиромашът отново при богатия и му предал, както го научил св. Спиридон. Богаташът не му повярвал

и за да го направи за смях, взел един кантар, сложил от едната страна чехлите, а от другата напълнил една торба с пари. Но като по чудо чехлите, благословени от св. Спиридон, веднага се напълнили с пари и кантарът не се помръднал. Тогава чорбаджията повярвал и дал на сиромаша много пари за тях, с които да задоми момичетата си, че и за него да му останат.

В Родопите св. Спиридон се тачи против рани и порязване, против обриви и пъпки /струпки/. Някъде вярват, че в деня на св. Спиридон слънцето спира пътя си към зимата и се "заварта към лято". На този ден жените пекаат хляб рано, още преди изгрев слънце, и го раздават за св. Спиридон – да вземе и да отпрати далече "струпките". Там, където го имат за покровител на конете, жените раздават рано сутринта обреден хляб за здраве на животните. Не се работи женска работа. Не се шие и плете. Ако се убоде жената на този ден, раната няма лесно да зарасне. Не се рони царевица, не се варят зърнени храни, за да не излизат пъпки по тялото.

Каквото е времето през 12-те дни след св. Спиридон, такава ще е то през съответните месеци през следващата година: на първия ден съответства януари, на втория – февруари и т.н. Това са част от двата цикъла дванадесетдневни прогнози, които се правят от 12 до 24 декември. Не само дните, но и 12-те следващи нощи показват какви ще бъдат месеците, които следват.

Продължава от стр. 24

Глава 3. Съветът на маговете

Наобиколили го те, а младежът разказал накратко за пленената девойка, за злодея Фобос, за обещанието, което му бил дал, и най-важното, че твърдо е решил да освободи това добро момиче от плен.

Дал им три дни за наблюдение и размисъл.

След като изтекъл срокът, отново ги събрал. Повечето от тях от превъзбуда дори забравили да възвърнат човешкия си облик, а останали с присъщия им чародеен вид: Овен, Бик, Рак, Скорпион и т. н.

Принцът застанал в средата и посочил един от тях:

- Стрелецо, давам думата на тебе. Какво научи за тези три дни?

- Хората разправят, че злодейт Фобос, както е известен в този град, бил могъщ магьосник. Той нощем се превръщал в голям черен паяк. Сигурно затова целият му замък е оплетен в паяжини. Други пък шепнат, че можел да се превръща в каквото си поиска. Веднъж приемал образа на влюбен младеж, друг път на бард, пътуващ певец и музикант и странствал с лирата си, съчинявал омайни песни и пеел; трети път се преструвал на учен-мъдрец. Но най-страшното, което научих за него е, че рядко, ама много рядко той приемал образа на великана Деймос**. Но който го е видял, жив не е останал. Това ми го каза една много стара и мъдра костенурка. Тя го е видяла веднъж как израснал пред очите ѝ – огромен и страшен, засенчил слънцето в небето. Отдето минел, всявал ужас у хората и те побягвали и се скривали кой където намери. Но някои не успявали да се скрият и започвали уплашено да размахват ръце да се дърпат, сякаш са попаднали в невидима мрежа.

И знаеш ли още какво ми каза костенурката? – зашепнал Стрелеца. – Този великан сякаш навивал на ръката си някаква невидима прежда, на другия край на която сякаш бил завързан един от ония мятаци се хора. И така нещастникът се приближавал бавно, но неумолимо към Деймос великана. И накрая те преставали да се борят, безсилни пред магическата му сила, която ги привличала като магнит. Костенурката не е видяла какво държи в ръцете си великанът. Но се закле, че преди да се превърне във великана Деймос, е видяла злодея Фобос. След това тя бързо се скрила в черупката си.

Всички се умълчали. По едно време Скорпиона се размърдал притеснено и промълвил:

- Вие може би знаете, че аз съм

твърде старовремешен, за да ви поучавам, но... – спрял и преглътнал заседналата в гърлото му буца. – Живеея толкова отдавна, че когато в това царство още нямаше хора... – и пак спрял и забил поглед в земята.

- Хайде, продължавай! – нетърпеливо се сопнал Лъва. – Нямаме време за губене.

- Ами... такава... и аз съм правил някои злини на хората, които дойдоха по-късно на тази Земя.

- Е, това го знаем! – отново се провикнал Лъва.

- Да, но не знаете или пък вече не помните, че преди хиляди години в нашия орден на маговете бяхме не дванадесет, а тринадесет.

Всички се спогледали озадачено.

- Е, казвай, кой е бил този 13-и наш побратим? И защо вече го няма сред нас? – заобаждали се маговете отвсякъде, а Скорпионът пристъпвал неуверено от крак на крак.

- Ами помислих си да не би в дъното на тази история да се крие Паяка.

- Паякът?! – всички ахнали учудено.

- Ама той кога е бил един от нас? – възмутил се отново Лъва.

- Бил е някога, много отдавна. И той е маг като нас, което ще рече магьосник. Занимаваше се със злодейства и отнемаше богатствата на хората, дарени им от нашия господар – царя на Горната земя. Паяка все обещаваха, че ще се поправи, но после забравяше обещанието си. Накрая царят се разсърди и го изгони от царството си, като му отне вълшебните криле. Затова той вече не можеше да се върне при нас.

След дълго умуване всички те дванадесет мага наобиколили принца и решили, че най-важно сега е да разберат с каква магическа сила злодейт Фобос се превръща във великана Деймос, а всяка вечер приема истинския си облик – на Паяка.

В това време от полилея със запалени лампи се спуснала тъмна сянка с разкривени очертания. Всички погледнали нагоре и видели едно паяче, което се спускало по паяжината, а огромната му сянка ги бе изплашила не на шега.

Лъва пръв се окопитил, скочил високо и замахнал с лапа към паячето.

- Готово! – самодоволно рекъл той и го размазал по пода.

Но Скорпиона поклатил глава:

- Едва ли е толкова лесно да го унищожеш. Това е просто едно обикновено малко паяче. Видях го преди тебе, Лъве, и това ме подсети за... Но оня старовремски Паяк е хитър и предпазлив и няма да плете мрежите си пред очите ни. Пък и ние се познаваме с него от-

Принцът с Огненото сърце и принцеса Сияйна

давна и той би ме познал.

Все пак маговете взели решение някой от тях да се промъкне в замъка на Фобос и да го наблюдава отблизо; да ходи незабелязано след него цели 3 дни и 3 нощи. После да разкаже на останалите магове какво и видял. И чак тогава могат да решат какво да правят. Но кой да бъде този смелчага?

Изредили се Лъва, Овена, Бика и Стрелеца с предложението си. Но всички те били твърде големи, за да се промъкнат незабелязано в замъка и да следват Фобос навсякъде.

Пък и за тази работа се иска много търпение и голяма съобразителност.

Накрая се обадил Рака:

- Може би аз съм най-подходящ – започнал той.

- Ха, тоя дребосък! – ревнол Лъва.

- И домошар! – изврещял Козирога. – По цял ден се рови из къщи.

- И слабак! – презрително добавил с плътен глас Бика.

Девата мълчала боязливо, а Везната се люшкала след всяка забележка на побратимите си.

- Приятели, не може така! – казал строго принцът. – Докъде ще стигнем, ако се обиждаме един другия и се изпокараме. Трябва да бъде единни. Нека Рака се доизкаже! – и посочил с ръка притеснения Рачо, който мърдал усилено с мустачките си антени.

- Дайте думата на Рака – рекъл Скорпиона, който досега мълчал, засрамен от скорошното си признание. – Той има дарбата да вижда неща, които са невидими за другите. Тук не се иска сила, нито бързина, а ясно виждане.

Така Ракът бил избран за тази много опасна задача.

Глава 4. Злодеят Фобос

На следващата сутрин дребничкият Рачо се промъкнал до порутения замък на Фобос и се спотаил в бурените.

По едно време се дочули стъпки, изщракали седем пъти седем ключа, после и резе. Тежката желязна врата изскърцала жално и се пооткрехнала. В пролуката се показал стопанинът на замъка, поогледал се и подушил въздуха. Този път той бил предрешен като писар и носел сандъче с пергаменти, пачи пера и мастилница. Съдържанието на това сандъче Рачо видял през сребърната му обковка, защото никога не бил загубвал тази своя магическа дарба, дори тук – на Земята. Той се шумгнал незабелязано през вратата, докато Фобос се суetyял покрай нея и за последно репетирал пред едно малко огледалце как да изобразява на лицето си любезна и мила усмивка. Дори направил няколко подскока с реверанс и докоснал с театрално движение мястото, където трябвало да има сърце.

Като останал доволен от себе си, Фобос се измъкнал през вратата и дълго заключвал седемте й ключалки със седемте ключа. Накрая връзката ключа

чове издрънчала някъде наблизко. През стената Рачо видял, че злодеят Фобос, преоблечен като изискан и много начетен писар, е скрил ключовете под един камък, близо до стълбището. А камъни и бурени покрай входа на замъка имало в изобилие.

Докато Фобос вършел своето поредно злодеяние, Рачо имал достатъчно време да огледа всички стаи и тайни кътчета на замъка. Навсякъде било толкова прашно, че той едва не се задушил от кашлица. После започнал да киха неудържимо. Добре че наблизко нямало кой да го чуе.

Наистина ли никой няма освен него самия? Рачо се послушал. Сякаш някой викал за помощ.

Не, само така му се е причуло. И продължил обиколката. Но ето, че отново чул шум. Доближил една врата и се промушил под нея. Това явно била спалнята на Фобос. Вътре спели седем котки – четири лежали на леглото, две – на прозореца, и една – пред угасналата камина. Рачо не искал да ги буди, та после и на тях да обяснява откъде се е взел.

На един стол била преметната риза – една много странна риза. Отпред тя имала цяла дузина джобчета, подредени в 3 реда. И тези джобчета съдържали нещо, защото били издути.

“Странно, никой досега не бил забелязал, че Фобос носи такава риза. Ами да! Как не се сетих! – помислил си Рачо. – Фобос обикновено носи върху ризата си кожено елече, а на врата си – пъстра кърпа”. Повечето жители на градчето, които до един се страхували от него, смятали, че по-рано, на младини, Фобос е бил разбойник.

- Интересно, ето я и шарената кърпа, захвърлена на пода пред голямото помътняло огледало. Изглежда е сметнал, че в случая тя е неподходяща. Я да видим с какво беше облечен този път – обърнал очи нагоре Рачо. – Аха, изискания си костюм е допълнил с дантелено жабо. А сега да видим какво има в тези джобчета. Я гледай!

Във всяко джобче по едно кълбенце от невидима нишка, а другият им край водел някъде изпод вратата на стаята. Рачо се проврял под вратата и проследил накъде водят. Ами те водела към друга врата и излизали под входната врата.

- Много интересно – бързо премислял той и прехвърлял през ума си какви ли не предположения. – Опасно е да пипам тези нишки, навити на кълбенца и скрити в джобчетата. Може само лекичко да ги докосна с моите мустачки.

Така и направил. И какво било изумлението му, щом докоснал една нишка. Чул съвсем ясно “Ох!”. Повторил същото с друга нишка, но малко по-силно и отново чул гласец да стене: “О-о-о!

Боли! Имай милост!” Гласът идвал някъде съвсем отблизо.

Чакайте да опитам пак – рекъл си Рачо и дръпнал за ръкава тази чудноватариза от стола, за да стигне джобче от по-горния ред, но тя се свлякла долу и го захлупила.

Изведнъж сякаш били разтърсени грубо дузина звънчета и

по-големи камбанки. И съвсем отблизо, сякаш били на главата и гърба му, закрещели от болка и заплакали дузина гласчета и молели за милост и пощада. Рачо се свил от уплаха и изненада и стоял така, притихнал, близо час. Какво ли не му минавало през ума. Като се окопитил, се измъкнал изпод ризата съвсем бавно, без да предизвиква предишните стениания.

Рака имал достатъчно време за размисъл. Няколко закъде да бърза, докато стопанинът не се върне, а той самият през това време да се измъкне между краката му навън. “И найсетне до подишам чист въздух” – помислил си с въздишка Рачо и кихнал настрани, да не би да предизвика болка на съществата, свързани с невидимите нишки. В това той бил сигурен. Усещал го с онова свое вълшебно чувство, че тези нишки водят до живи същества и при грубо докосване им причиняват болка. Останалото някак му убягвало.

Но ето че задрънчали седемте ключа в седемте ключалки и проскърцала входната врата. През това време Рачо се бил притаил близо до вратата и чакал злодеят Фобос да отвори.

Всичко минало, както го бил предвидил. Отново се скрил в бурените, израснали в пукнатините на стълбището и зачакал да се стъмни. Рачо с радост вдишал свежия вечерен въздух.

Към полунощ дошъл един от приятелите му да го отведе незабелязано от това мрачно място. Това бил Лъва, който се бил превърнал в обикновен котарак, за да мине незабелязано през града. Ракът се уловил за опашката му и започнало лудо препускане през огради и дворове, по покриви и пусти улици.

В къщата със смокиновата градина ги чакали останалите приятели – маговете. Те изслушали внимателно разказа на Рака и останали да се съвещават.

По едно време Лъва, който възвърнал предишната си царствена осанка, се приближил до Рака и тихо му рекъл:

- Прощава, братко, за моето недоверие в твоите възможности и за моята невъздържаност. Занапред обещавам, че няма да подценявам приятел или враг, преди да съм се убедил напълно в неговите качества. През последните няколко дни разбрах, че нито малкото паяче е оня древен маг Паяка, нито пък, че изисканият писар, който излезе, а после влезе през вратата на замъка, е истински. Аз стоях пред портите на замъка, преобразен като котарак и в тъмното видях за тези 3 нощи да излизат търговец, писар и вятърничав стихоплетец с лира в ръка. А ти казваш, че вътре в замъка си виждал само Фобос.

- Да, така беше – отвърнал Ракът. – Аз се скрих и останах в спалнята му, за да го наблюдавам. И нали съм бавен, не можех да го следвам навсякъде. Заради онези седем котки, които я обитават, трябваше да стоя неподвижен. Иначе те можеха да привлекат вниманието на стопанина си върху мен. А за обидата – прощавам ти на драго сърце. Нали приятелите трябва да си прощават грешките един на друг.

Принцът излязъл малко напред и казал:

- Ние с Девата и Стрелеца премислихме и решихме, че трябва с хитрост да отнемем вълшебната риза на Фобос с дузината джобчета, с дузината навити на кълбенца нишки, които ще ни отведат до ония нещастни същества, които е пленил. Може би те ще ни подсказат къде този злодей е скрил девойката, а също и кое е неговото слабо място.

(Следва)

**Продължава
от стр. 3**

В землището на Угърчин с малки прекъсвания е имало живот още от дълбока древност, а за първи път името му се споменава в документ от 1605 година. Обявен е за град през 1969 година, но най-голямото му богатство са неговите трудолюбиви, упорити и любезни хора.

Новите ни приятели, начело с неумори-

мия бивш кмет Дако Рамчев, Димитър Бочев и всички гости ни посрещнаха сърдечно, с типичната за угърчинците топлина и щедрост. В читалището за срещата бе подготвена богата програма от песни и танци, сърцата изпълнявани от млади и не чак толкова млади изпълнители. От наша страна пламенна поетична реч изстреля руският гост Ефим Кушнер и бе много приятно, че

СТРОИТЕЛИ НА НООСФЕРАТА – СФЕРАТА НА РАЗУМА И КУЛТУРАТА

не потръбва превод – посланието на поезията е разбираемо на всички езици.

Акад. Панчев представи издателската къща „Нова цивилизация“, а Тодор Ялъмов откри разгърнатата в салона изложба „Петър Димков – Ле-

чител и Родолубец“ и разказа за живота и делата на големия български будител. Ефим Кушнер и Тодор Ялъмов наблегнаха на обилните факти, потвърждаващи нахлуващата Нова култура и промяната на мисленето на много

хора под влияние на изменящата се действителност.

Културната програма и оживените разговори продължиха и по време на организираната от кмета Валентин Вълчев лека почерпка. Подарихме на чита-

лицната библиотека, с фонд над 30 000 книги, комплект от вестника и около 50 нови книги на издателската къща „Нова цивилизация“.

Тези, които присъстваха на четиригодишния празник на вестник „Родово именование“, се възхитиха и ще запомнят за дълго импресивното изпълнение на младежите и девойките от Угърчин начело с акордеонистката Ганка Балевска. То сякаш бе лека закачка пожелание вестникът един ден да отпразнува своя четиридесети рожден ден.

Приятно е, когато празникът става общ и все повече приятели и строители на Новата култура се включват в него!

Тодор ЯЛЪМОВ –
Клуб „Приятели
на Ръорих“

Юлиана ВАСИЛЕВА

Когато не пречим
на движението на звездите
и на растежа на тревите -
в какво се изразява силата ни?
Към другите - като проникновение и любов.
Към себе си - като проникновение и безкомпромисност.
Когато молим Бога да освети
пътя ни в света на заблудите, -
как най-ясно чувстваме диханието Му? -
Чрез другите - като проникновение и любов.
В себе си - като проникновение и безкомпромисност.

В градацията на благодарността -
най-дълбоката - като дървесен сок,
най-обширната - като лятно небе,
вечната - като ветрец над върха -
истинската благодарност е без думи.

Съзнавайки третия принцип на Нютон като космичен закон,
съхранявайки цялостността си и равновесието - благодарим.
За всяко добро, жест, постъпка,
с доброволно усилие изравняваме, ограждаме, градим.
И не сме длъжници - забравяме.

В сърцевината на благодарността -
мълчание, като след молитвена песен,
поета от духа. Това е невъзможното
да се поиска, но което става само. -

Душата се разтваря като цвете. С радост
обхваща и поема бремето на света,
в който благодари.

ЖАЛБА

Ани КАТОНЧЕВА

Заплакала е гората,
гората, още водата.
Едната на друга се плаче,
едната на друга се жали.
Гората плаче и рони
листенца още зелени:

- Сестро ле, сестро Водице,
ти, сестро мила, ме храниш,
храниш ме и ми помагаш
да раста, сестро, голяма,
голяма, сестро, и хубава.
Ала защо, сестро да раста,
като ме, сестро, не жаят
хората лоши душмани?
И ме те, сестро, изсичат,
изсичат, гола оставят.
А и тях, сестро, затриват,
заедно с мене умират...

Водата една й продума,
задавена от мръсотия:

- Мълчи си, сестро, не думай,
че и я съм, сестро, като тебе!
Та мене нима ме жаят?
Погледай ги само що правят,
отгоре ги само погледай!
Всичко ненужно в мен хвърлят,
па после, сестро, умират,
умират, че ме не пазят.

Дали чува ги хората,
това не мога да кажа,
но ви предадох умората,
умората и тегабата им...

БОГОМОЛКАТА

Злати ЗАБОЙСКИ, Стара Загора

Тръпне богомолката
във молитвен жест,
а във кръста болката
тегли лют конец.

Над сусамовата нива
лъха меден аромат.
Слънцето с лъчи налива
божията благодат.

С питките за прощъпалник
ще разсеем в миг скръбта,
ала дните ни печални
кой ще махне по света?

Богомолчице свенлива,
помоли се зарад нас.
Много хора днес загиват
за пари и власт.

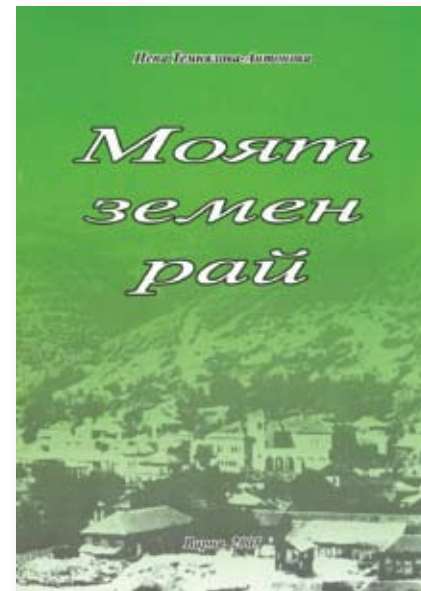
Тръпне богомолката
във молитвен жест.
Тръпне и планетата
в апокалиптичен стрес.

Ани КАТОНЧЕВА

АФОРИЗМИ

Настъпило е времето, в което децата
да ни учат как да бъдем истински и
отзивчиви.

НА МОЯ УЧИТЕЛ - БАЩА МИ

Пепа ТЕМНЯЛОВА-АНТОНОВА

Целувам твоята десница,
учителю незабравим!
И днес те чакат пак дечица
с цветя, учителю любим.

Безброй са твоите ученици
по трудния житейски път -
техници, лекари, математици.
Те славят своя роден кът.

Целувам твоята десница,
будителю незабравим!
И днес те чакат пак дечица
да чуят твоя глас любим.

Превърнали сме времето в пари и
властват те над нас със скоростта на
времето.

Гората се изпразни от зверовете, но се
напълниха къщите с тях.

ЗАВРЪЩАНЕ

Пепа ТЕМНЯЛОВА-АНТОНОВА

Отново аз при теб се връщам,
бащин дом да видя пак.
Целувам те и те прегръщам,
дишам с пролетния злак.

Не мога аз да те забравя,
майко, майчице добра!
Че споменът следи оставя -
туй сърцето ми разбра.

Принцът с Огненото сърце и принцеса Сияйна

Цветана СЛАВОВА

Глава 2. Замъкът на злодея Фобос*

Дълго вървял той и пак срещал различни хора: едни – добри и жизнерадостни, други – навъсени и все недоволни. Добрите хора принцът разпитвал какво знаят за онзи град до голямата река, закъдето се е запътил, а мрачните отминавал.

Така той научил, че в онзи град живее зъл и силен злодей, на име Фобос, който държи в плен една добра и красива девойка. Държи я окована във вериги в своя мрачен и полуразрушен замък. А нощем над замъка се виждало розово сияние.

Принцът едва сдържал радостта си да не се издаде със запламтялото си сърце. Той помнел заръката на мъдреца – своя учител, да бъде сдържан и предпазлив, защото когато пламъкът в сърцето му се разгори от любов или други светло чувство, то започва да свети, дори и през дрехите. Това нямало да убегне на злите магьосници.

Пристигнал до оня далечен град на брега на голямата река. Отдалеч видял замък на дракона. Не можел да го сбърка – такъв мрачен, полуразрушен, цял потънал в бурени.

Принцът пренощувал на един хълм, близо до този град, и сега съвсем ясно видял откъде идва сиянието и искрите с рубинен цвят. За него нямало съмнение, че там е затворена пленената девойка.

Намерил той тайно място в една къщурка сред борова горичка и разшил кожената превръзка, която дотогава носел на челото си. Отскубнал един косъм от главата си, изчистил го от праха, потъркал с пръсти и прошепнал вълшебните думи. Мигом пред него се явил образът на неговия учител – мъдреца от Горната земя.

- Учителю – рекъл принцът и му се поклонил ниско, - искам да освободя девойката, която е пленил Фобос. Научих, че това е един злодей и крадец. Пленил е тази девица, за да изтръгне от нея с хитрост тайната на златно й сърце.

То карало хората да й се доверяват, изтривало сълзите им. Само като ги погледне тя с ясните си като лазур очи, изчезвала болката от техните сърца. Искал той, злодеят, да се сдобие с първото от тези вълшебства, защото на него вече никой не се доверявал. Хората се страхували от него и странели. А пък за болката и сълзите им – това,

смятал той, не е негова работа. Но девойката мълчала и не продумвала нито дума за тайната, поверена ѝ от един добър вълшебник. Тя била толкова добра, че искала да помогне и на Фобос и той да стане щастлив, но досега не била успяла да смекчи сърцето му. Само се надявала един ден и това да стане и отправяла горещи молби към царя на Горната земя да ѝ помогне, защото била чула за неговата доброта и милост.

Принцът вече нямал никакви съмнения откъде идвало розовото сияние и рубинените искрици, които, достигайки Горната земя – неговото царство, се превръщат в рубини.

Учителят, застанал пред принца, го погледнал с любящия си поглед – сърцето му засияло от любов и нежна загриженост и цял го обгърнало с розово сияние. Принцът изведнъж се почувствал отново толкова малък, толкова защитен с обич, че едва сдържал сълзите си. И разбрал всичко без думи. Спомнил си своето детство и колко обич е получавал и дарявал на другите; спомнил си и розовия цвят, цветът на любовта.

Без да продума и дума, учителят си отишъл. Неговото послание било разчетено безпогрешно, почувствано било със сърцето.

От разшитата кожена превръзка принцът извадил един скъпоценен камък с виолетов цвят и изрекъл вълшебните думи: "Сила! Смелост! Твърдост!"

Тогава той се изпълнил с такава сила, че от раменете му пораснали и се разтворили вълшебните криле от виолетова светлина. И полетял към тъмния замък.

Като спрял пред мрачните порти принцът, изпълнен с решимост, извадил от превръзката друг скъпоценен камък – жълтия кехлибар и казал вълшебната дума "Мъдрост". И веднага в ума му назрял план, какво да направи. Хванал желязната халка на вратата и похлопал три пъти.

Драконът хитро погледнал през една пролука на портата и щом съзрял принца, мигом се преобразил и се престорил на любезен и

вежлив домакин.

- Какво те води насам, страннико? – попитал той. – Не съм те виждал досега.

- Чух, че си велик магьосник – отвърнал принцът. – Но разправят още, че си имаш затруднения с една непокорна мома. Та затова идвам при тебе. Защото и аз не съм случаен пътник, и аз съм вълшебник и мога да ти помогна. Ще се споразумеем.

Тогава Фобос, който дотогава го гледал подозрително, макар да си давал вид на любезен домакин, наострил уши.

- И какво впрочем умееш? – попитал провлачено. – Не е ли по-добре да те поканя у дома си да поговорим.

Принцът това и чакал. Приел поканата на Фобос, влязъл в буренясалия двор на замъка и се изкачил след злодея по изпочупените стълби, в пукнатините на които също растели всевъзможни бурени. През прашните прозорци и паяжините едва се процеждала оскъдна светлина.

Принцът трябвало да напруга очите си, за да не пропусне нито една подробност от обстановката, и се оглеждал крадешком, макар да си давал вид на много заинтересован и впечатлен от предишното величие на този замък.

После разговорът се пренесъл в една от стаите. Принцът уверил Фобос, че може да накара с магическа сила пленената девойка да проговори и да му издаде тайната си, за която услуга бил поканен да пренощуваш в замъка.

През нощта той се промъкнал на пръсти безшумно и открил от коя врата през ключалката се процежда розов лъч светлина. Но как тази светлина се промъквала през прашните стъкла на прозорците, че да я забележи чак от планината, за него си останало загадка.

Така изминала нощта в догадки, а на сутринта принцът се разделил с любезния си домакин, като му обещал при следващата им среща да му донесе отвара от чудодейно биле, която ще развърже езика на непокорната девица.

Този път принцът се установил в една къща със смокинова градина. И щом се намерил в безопасност, разшил всичките дванадесет камъка от своята корона, които били зашити в препаската за коса. Потъркал в длани всеки от един тях и прошепнал името му, знайно само от него, предадено му от учителя-мъдрец. Пред него един по-дир друг се появили дванадесетте мага от Горната земя. Принцът ги познавал, но не знаел, че през цялото му пътешествие дотук те са го съпътствали тайно.

Продължава на стр. 20

